

Praha dne 22. prosince 2023
Č. j.: MZP/2023/710/3850
Vyřizuje: Ing. Kuta
Tel.: 267 122 280
E-mail: jan.kuta@mzp.cz

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (dále jen „závažné stanovisko“)

podle § 9a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Výroková část

Název záměru:

Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)

Kapacita (rozsah) záměru:

Předmětem záměru je pokračování těžby vápenců na výhradním ložisku Koněprusy (B 3 179 500) ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty č. 60280 a Suchomasty I č. 60295, která bude realizována běžnou technologií průmyslové těžby vápence v povrchovém lomu pomocí trhacích prací s následnou nakládkou rubaniny a převozem do úpravárenského zařízení. Součástí záměru je rovněž provedení skrývkových a přípravných prací, vybudování dopravního napojení a obslužných komunikací. Plocha nové hornické činnosti s navrženou dobou těžby do roku 2047 činí celkem 578 321 m² a celkový objem vytěžitelných zásob suroviny činí 14 100 900 m³ (37 508 390 t).

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu:

Bod 79, kategorie I (Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu (b). Povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou od stanoveného limitu (b). Těžba rašeliny od stanoveného limitu (c))

Umístění záměru: kraj: Středočeský
obec: Měňany, Suchomasty, Vinařice
k. ú.: Měňany, Suchomasty, Vinařice u Suchomast

Obchodní firma oznamovatele: Velkolom Čertovy schody, akciová společnost

IČ oznamovatele: 186 00 239

Sídlo (bydliště) oznamovatele: Tmaň 200, 267 21 Tmaň

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad na základě § 21 písm. c) zákona
a na základě § 9a odst. 1 a přílohy č. 6 k zákonu

vydává

S O U H L A S N É Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

k záměru

„Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“

Ministerstvo životního prostředí na základě § 9a odst. 1 zákona

stanoví

následující podmínky pro navazující řízení:

Podmínky pro fázi přípravy záměru:

1. Pokračování hornické činnosti pro posuzovanou III. etapu těžby v DP Suchomasty a DP Suchomasty I v rámci lomu VČS východ řešit postupně v jednotlivých etapách ve směru západ-východ s tím, že konečné plochy těžební činnosti bude dosaženo nejdříve za 10 let od zahájení otvirkou. Podrobnosti o konkrétních časových postupech z hlediska odlesnění, skrývek a územního pojetí postupů těžby budou detailně projednány v rámci Plánu otvírky a přípravy dobývání (dále také „POPD“) v součinnosti s orgánem ochrany přírody (dále také „AOPK ČR“). Součástí 1. etapy pokračování těžby bude plošně omezený zásah do prostoru Červeného lomu (podrobnosti v rámci podmínky č. 3).

2. Do POPD připravit a v rámci realizace těžby zajistit úpravu severní hranice postupu těžby tak, že projektovaná hrana lomu bude vzdálena minimálně 25 m od definovaných vrcholů hranice EVL Zlatý kůň.
3. Do POPD připravit a v rámci realizace těžby v úvodu budoucí 1. etapy zajistit ochranu nejhodnotnějších partií Červeného lomu:
 - a) Zachovat severní stěnu Červeného lomu a část stávajícího dna jako těžbou nedotčený geologický fenomén, a to včetně dna lomu na úrovni 435 m n. m. bezprostředně pod touto stěnou. Za tímto účelem bude zajištěn dostatečný odstup od báze této stěny pro korunu závěrného svahu navrhované 1. etáže minimálně 15 m podél severní a východní části lomu směrem ke středové části lomu (navrhovaná nadmořská výškou 440 m n. m.) tak, aby zachovalá část dna Červeného lomu nebyla napojena na prostor pokračování těžby.
 - b) Pokračování těžby do střední a jižní části těžby pouze ve dvou navrhovaných etážích bude odtěženo v počáteční (úvodní) fázi 1. etapy pokračování těžby (realizace záměru) a v dotčeném prostoru bude bezprostředně provedena sanace a rekultivace. V dalších letech záměru zde již nebude těžební činnost prováděna.
4. Zajistit, aby součástí nového POPD byla i postupná sanace a rekultivace s důrazem na plochy, které již nebudou předmětem dalších etap těžby dle záměru.
5. Ve fázi povolování hornické činnosti zpracovat podrobný plán sanace a rekultivace (součást plánu otvírky, přípravy a dobývání) s tím, že základním cílem rekultivačních opatření je podpora biodiverzity území dle požadavků orgánu ochrany přírody a krajiny (AOPK ČR, Správa CHKO Český kras). Nový plán sanace a rekultivace bude vycházet především z následujících principů:
 - a) Cílovým stavem rekultivovaného lomu bude pestrá mozaika skalní, travinné, křovinné a lesní vegetace, ve vhodných polohách reliéfu i podpora vzniku mokřadních enkláv. Většina plochy lomu a těžební lomové stěny budou ponechány přírodním procesům spontánní sukcese.
 - b) V rámci sanační těžby bude provedeno setřetí nepřirozené morfologie (lomových etáží podél celého obvodu lomu) včetně vytvoření podmínek pro rozdílnou expozici vůči osvětlení a zastínění a zvýrazněna důsledně diverzita sklonových poměrů. Dále budou vytvořeny podmínky pro další přirozené zvětrávání skalních stěn. Lokálně budou ponechány pod stěnami suťové kužely a osypy z místní horniny. Na bermách etáží budou vytvořeny (zejména u pat suťových kuželů) mělké terénní deprese umožňující dočasné zachycení srážkové vody.
 - c) V rámci biologické rekultivace bude maximalizován podíl ploch ponechaných přirozené sukcesí. Ve vlastním lomu VČS – východ (III. etapa) budou přednostně uplatněny především sukcesní pochody s tím, že bude monitorována a regulována nežádoucí sukcese dřevin na plochách stanovených pro podporu xerofytních enkláv.
 - d) Těžební prostor nad budoucí volnou hladinou bude po skončení prací buď zatravněn regionální bylinnou směsí nebo ponechán samovolné sukcesí s udržení bezlesí

na značné části plochy. Ta bude pomocí managementu udržována ve formě stepních biotopů. Upřesnění těchto postupů bude součástí návrhu POPD ve vztahu k návrhu Plánu sanace a rekultivace.

- e) Pro podporu vzniku druhově pestrých xerofytních enkláv bude nad budoucí horní hranou lomu (v prostoru mezi polohou reálné horní hrany koruny svahu lomu nejvýše položené etáže a vymezené hranice navrhovaného těžebního prostoru) uplatněn princip sukcesního zmlazení formou skrývek humózních vrstev na minerální podloží.
 - f) Lokálně budou v části vybraných partií lomu (mimo plochy s podporou xerofytních enkláv) navržena managementová opatření, která povedou v dlouhodobém časovém horizontu ke klimaxovému stavu světlých druhově pestrých listnatých lesů jako částečná náhrada záboru lesa. V této souvislosti bude výběr vhodných druhů dřevin důsledně orientován na druhy dřevin z přirozené původní vegetace z místních poměrů.
 - g) Po těžbě nebudou prováděny tzv. „zemědělské“ a „lesnické“ rekultivace ve smyslu zavezení (i částí) vytěženého prostoru orníci, dovoz jakýchkoli nepůvodních zemin je nepřipustný.
 - h) Po ukončení těžby zůstane maximální možná část území bez dalších zásahů, s výjimkou nezbytných opatření pro bezpečnost návštěvníků.
6. Ve fázi povolování hornické činnosti zpracovat samostatný podrobný plán průběžné rekultivace (součást plánu otírky, přípravy a dobývání – POPD) výsypky A lomu Homolák. Nový plán rekultivace výsypky bude vycházet především z následujících principů a zásad:
- a) Finální tvar výsypky (vnější plášť) bude naprojektován tak, aby byly zakryty geometrické linie jednotlivých výsypkových řezů, čímž dojde ke zlepšení podmínek pro uchycení vegetačního pokryvu i ke snížení vlivů vodní eroze.
 - b) Horní finální část výsypky (vrchlík) bude naprojektována tak, aby nebyly tvořeny dlouhé horizontální linie; střední část vrchlíku by měla být převýšena oproti okrajům, možné jsou i mírné lokální modelace za předpokladu, že temeno výsypky bude bezpečně odvodněno a nebudou vytvořeny podmínky pro soustředěný odtok zapříčínující erozi svahů.
 - c) Pata výsypky bude pojata jako překrytá štěrkem a kameny z lomu z důvodu zabezpečení proti erozi.
 - d) V rámci projektu bude zajištěno, že přirozený odtok srážkových vod bude směřovat z centrálních ploch výsypky směrem k obvodu temene výsypky. Odvod těchto vod a ochranu proti erozi lze podpořit systémem drénů ve svahu, čímž bude omezena tvorba erozivních rýh. Tyto drény budou tvořeny ve vhodných místech a budou dosypány štěrkem (ideálně frakce 4–8 mm) v kombinaci s hrubším kamenivem s převrstvením kamenem z lomu, další štěrkové a kamenné plochy (suťové pole) budou vytvořeny ve vhodných partiích výsypky. Takto vytvořené drenáže budou znamenat důležité protierozní opatření. Tyto drenáže zpevněné štěrkem a kameny budou sloužit jako přirozený odtok srážkových vod bez dalšího vymílání.

- e) V rámci projektu bude zajištěno, že minimálně jeden rok před zahájením skrývkových prací bude proveden podrobnější průzkum obojživelníků v oblasti jezera Homolák a trdlišť při okraji tohoto jezera. Na základě výsledků průzkumu budou upřesněny migrační trasy obojživelníků a precizován postup pro zasypání stávajících trdlišť a vytváření náhradních trdlišť v prostoru lomu. Postup nechat odsouhlasit orgánem ochrany přírody ještě před zahájením tvorby výsypky v oblasti trdlišť.
 - f) V rámci projektu bude zajištěno, že pro finální modelaci vnějšího pláště výsypky a vrchlíku budou používány pouze materiály typu výklizů vzniklých v rámci těžby (jílovitopísčité materiál s příměsí různých velikostí vápence) nebo materiály ze starých deponií, které jsou lokalizovány v ploše záměru. V rámci projektu dále zajistit, že pro plochy s výsadbou dřevin budou použity výhradně humózní hlíny z plochy záměru (lesní hrabanka).
 - g) Biologická rekultivace bude navrhována s využitím řízené sukcese výsypky s iniciační výsadbou skupinové (rozptýlené) zeleně (keře a stromy). Pro výsadbu (výsev) budou použity výhradně dřeviny odpovídající potenciální přirozené vegetaci černýšové dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*).
 - h) Pro závěrečnou rekultivaci výsypky navrhnout v rámci prostorového řešení podporu mozaiky biotopů, která bude obsahovat jak plochy s podporou vývoje ke světlým listnatým lesům, tak podporu xerofytních biotopů včetně těch, které budou obsahovat i plochy bez zapojené vegetace.
7. Ve fázi povolování hornické činnosti zpracovat plán biologického monitoringu. Ten konzultovat v dalších stupních projektové přípravy s orgány ochrany přírody. Součástí monitoringu bude zajištěno:
- a) Sledování stavu ploch doposud nedotčených těžbou pro upřesnění dat o výskytu vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.
 - b) Sledování aktivních ploch (těžba, komunikace, zázemí) pro minimalizaci šíření invazivních, ruderalních a nepůvodních druhů.
 - c) Sledování stavu rekultivovaného území pro vyhodnocení účinnosti ochranných opatření (transfery, výsadby, vytváření náhradních biotopů), pro upřesňování dat o sukcesních pochodech a pro minimalizaci šíření invazivních, ruderalních, nevhodných a nepůvodních druhů.
8. Biologický monitoring zahájit před započítáním realizace záměru pro zdokumentování neovlivněného stavu s tím, že v této souvislosti oznamovatel zajistí rovněž biologický dozor prostřednictvím odborně způsobilé osoby.
9. Ve fázi povolování hornické činnosti zpracovat plán hydrogeologického monitoringu. Obsah plánu konzultovat s dotčenými orgány státní správy i obcemi. V tomto smyslu rozšířit systém pravidelného monitoringu jižním a východním směrem od stávající těžby a zahájit pravidelná měření s dostatečným předstihem před samotnou těžbou. Součástí návrhu bude rozšíření monitoringu ve stávajících studnách v obcích Měňany, Vinařice, Všeradice a Nesvačily včetně Nesvačilské vyvěračky (popsáno podrobněji v bodě 2 přílohy dokumentace č. 4a –

Hydrogeologický posudek - vypořádání relevantních připomínek z obdržených vyjádření týkajících se ochrany vod) a návrh 3 nových monitorovacích vrtů HMM, HMS a HMV dle stejného bodu. Do rozšířeného monitoringu zahrnout i studnu na adrese Suchomasty 37. Všechny nové vrty a objekty monitoringu budou realizovány v předstihu před zahájením těžby, aby bylo možné vyhodnotit i neovlivněné proudění podzemní vody v této oblasti. Součástí plánu hydrogeologického monitoringu bude i návrh rozšíření monitoringu na základě nových poznatků přímo v prostoru těžby tak, jak probíhá monitoring ve VČS – západ a VČS – východ (I. a II. etapa) v současnosti.

10. Doplnit a upřesnit podmínky důsledného monitoringu stavu Měňanské vyvěračky a průtoku Stříbrného potoka:
 - a) V zóně mezi Měňanskou vyvěračkou a lomem Plešivec v severovýchodním předpolí zamýšleného pokračování těžby VČS – východ (III. etapa) vybudovat nový monitorovací vrt (HMN), který bude osazen automatickým monitoringem hladiny s dálkovým přenosem dat s on-line přístupem.
 - b) Na Stříbrném potoce pod vývěrem Měňanská vyvěračka vybudovat stabilizovaný měrný profil osazený limnigrafem s automatickým monitoringem hladiny a dálkovým přenosem. Na profilu budou dále probíhat kontrolní měření úrovně hladiny a průtoku s frekvencí 1x měsíčně.
 - c) V případě vypouštění důlní vody do Stříbrného potoka bude monitorována kvalita vypouštěné vody i kvalita vody v prameni s četností 4x ročně.
 - d) Veškerá data z rozšířeného hydrogeologického monitoringu budou 1x ročně vyhodnocena v kontextu vývoje srážkově-odtokových podmínek a postupu těžby s využitím výsledků matematického modelu. To umožní upravovat režim nakládání s důlními vodami tak, aby byla zachována stabilita průtoku v potoce.
11. Ve fázi povolování trhacích prací velkého rozsahu vypracovat a projednat finální studii o vlivu seizmických účinků s tím, že budou provedeny následující úkony:
 - a) V obcích Tobolka, Měňany, Vinařice, Suchomasty a v objektu Vonderkovna provést vizuální prohlídku vybraných stávajících objektů a zařadit je podle normy ČSN 730040 do tříd odolnosti. Zaměřit se zejména na ty objekty, které spadají do třídy odolnosti A a u kterých by mohlo hrozit jejich poškození.
 - b) Stanovit limitní hodnoty seizmického zatížení s ohledem na typ základové půdy, stupeň poškození 0 a frekvenční obory $f < 10$ Hz, $10 < f < 50$ Hz a $f > 50$ Hz.
 - c) Navrhnout místa zkušebních odpalů a směrů měření seizmického zatížení za účelem stanovení koeficientů přenosu. Ve zvoleném směru vždy rozmístit 4 snímače rychlosti kmitání ve vzdálenostech $L_p/8$, $L_p/4$, $L_p/2$ a L_p . Takto vystřílené (získané) koeficienty přenosu zpracovat metodou nejmenších čtverců do funkční závislosti $K=f(L_p)$, která bude použita při stanovení velikosti ekvivalentní nálože s ohledem na místo provádění clonových odstřelů a sledovaných (chráněných) objektů.

- d) Na 5 vybraných obytných domech provést měření a vyhodnocení vibrací z hlediska hygienických předpisů včetně měření tlakovzdušných účinků. V případě potřeby navrhnout místa zřízení dalších monitorovacích stanic.

Podmínky pro fázi realizace záměru:

12. Provádět monitoring povrchových a podzemních vod podle plánu hydrogeologického monitoringu, výsledky pravidelně vyhodnocovat. Předpokládaná minimální frekvence je jednou za čtvrtletí, případně dle požadavků vodoprávního úřadu.
13. Zaměřit se na důsledný monitoring stavu Měňanské vyvěračky a průtoku ve Stříbrném potoce.
14. Důsledně zajistit, že voda čerpaná z prostoru lomu VČS – východ (III. etapa) bude přednostně využita k případné kompenzaci ztráty průtoku ve Stříbrném potoce.
15. Na základě výsledků hydrogeologického monitoringu zpřesnit odhad vývoje stavu lokality po ukončení čerpání důlních vod a optimalizovat navrženou sanaci z hlediska budoucí hladiny vody v lomu (přízpusobení břehové čáry, vznik litorálních pásem apod.)
16. Těžební prostor nad budoucí volnou hladinou po skončení prací buď zatravnit regionální bylinnou směsí nebo ponechat samovolné sukcesi s udržením bezlesí na značné části plochy. Ta bude pomocí managementu udržována ve formě stepních biotopů. Upřesnění těchto postupů bude součástí návrhu POPD ve vztahu k návrhu Plánu sanace a rekultivace.
17. V rámci postupného vytváření výsypky A v lomu Homolák preferovat ukládání výklizového materiálu s převahou jemných frakcí do prostoru výsypky, a to mimo její část výhledově zasahující do stávajícího jezera.
18. Při ukládání hmot na výsypku A v lomu Homolák co možná nejdéle zachovávat stávající hnízdiště břehulí s tím, že nevyhnutelné odstranění hnízdiště ve finální fázi rekultivace výsypky bude realizováno v mimohnízdním období. V tomto kontextu zajistit jako kompenzaci konkrétní opatření pro trvalé zachování hnízdních možností břehulí na vhodných lokalitách v Českém krasu dle pokynů AOPK ČR – Správy CHKO Český kras, včetně využití výhledově opuštěného prostoru lomu VČS – západ.
19. Průběžnou rekultivaci výsypky A v lomu Homolák zajistit v kombinaci s preferencí následujících druhů lípa srdčitá (*Tilia cordata*), dub zimní (*Quercus petraea*), habr obecný (*Carpinus betulus*), třešeň ptačí (*Cerasus avium*), dub letní (*Quercus robur*), lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obecný (*C. laevigata*), líska obecná (*Corylus avellana*) s doplňujícím využitím druhů jeřáb muk (*Sorbus aria*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), javor babyka (*Acer campestre*), růže šípková (*Rosa canina*) a trnka obecná (*Prunus spinosa*). Na konkrétní plochy budou vysazovány dřeviny dle jejich ekologických nároků, a to především v závislosti na sklonitosti terénu, zastínění a vláhových poměrech.
20. V rámci zajištění ochrany obojživelníků v lomu Homolák uplatnit následující postup:
 - a) V době mimo rozmnožování obojživelníků bude provedeno nasypání části výsypky do jezera a bude vytvořeno nové trdliště v takto nasypaném materiálu oddělené od hlavní vodní plochy.
 - b) Minimálně jedno reprodukční období budou ponechána obě trdliště s tím, že původní trdliště může být zasypano nejdříve v následujícím roce.

21. Minimálně jeden rok před zahájením skrývkových prací zajistit realizaci tůní v lomu Plešivec v západní části lomu a jihozápadně na louce dle podrobných zásad a podmínek uvedených v Hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“), příloha č. 5, str. 160 – 165 s tím, že konkrétní postupy budou předem projednány na AOPK ČR - Správa CHKO Český kras.
22. Provádět biologický monitoring dle schváleného plánu, výsledky pravidelně vyhodnocovat. Předpokládaná minimální frekvence je jednou za 2 roky, dle požadavku orgánu ochrany přírody i častěji (zejména prohlídka aktuálně skrývaných ploch v rámci záchranných transferů). Na základě výsledků pravidelného biologického monitoringu provádět případnou likvidaci invazivních a nepůvodních druhů.
23. Minimálně v posledním vegetačním období před zahájením každé etapy pokračování těžby zajistit aktuální doprůzkumy z hlediska výskytu zvláště chráněných druhů rostlin s cílem upřesnit podmínky případných záchranných transferů z míst výskytu nepochybně těžbou dotčených a dalších podmínek k ochraně místních populací.
24. Minimálně v posledním vegetačním období před zahájením každé etapy pokračování těžby zajistit aktuální doprůzkumy z hlediska výskytu zvláště chráněných druhů živočichů s cílem upřesnit podmínky případných záchranných transferů z míst výskytu nepochybně těžbou dotčených a dalších podmínek k ochraně místních populací.
25. Minimálně jeden rok před zahájením skrývkových prací zajistit v okolních hornickou činností nedotčených lesních porostech v rámci CHKO Český kras (včetně hospodářských, ale jen těch, které nejsou v plánech těžby podle LHP na nejbližších 30 let) vyvěšení budek následujících parametrů a počtů: pro sovy, kavky, doupačky (5 ks), pro sýkoru koňadru a další větší sýkory (15 ks), pro menší druhy sýkor, brhlíky (15 ks), pro šoupálka (5 ks), pro netopýry (20 ks).
26. Minimálně jeden rok před zahájením odlesnění (podle etapizace postupů těžby) označit významné stromy z hlediska bezobratlých, jejichž kmeny budou po odtěžení odvezeny mimo těžební prostor a ponechány k dokončení vývoje hmyzu a samovolnému rozpadu. Kmeny budou zachovány v minimální délce 7 m a budou přemístěny do vhodného biotopu (např. částečně osluněná místa v okrajích lesních porostů, lesních cest atd.) mimo dotčené území, ale v návaznosti na pro cílové druhy vhodné porosty řídkých lesů.
27. Zásah do lesních porostů při realizaci zářezu pro výstavbu přesypaného mostu pro navrhovaný podjezd pod silnicí III/11413 minimalizovat jen na rozsah, který vyplývá z vyhodnocení geotechnických podmínek dotčeného horninového prostředí ve vztahu ke stabilizaci svahu zářezu pro výstavbu podjezdu.
28. Po dohodě s příslušným odborným lesním hospodářem se podílet na zvýšení druhové pestrosti dřevin v nově zakládáných porostních skupinách do vzdálenosti 100 m od okraje lomu a v tomto území realizovat opatření k ochraně lesa pro snížení negativního dopadu škod působených zvěří. Tato opatření budou součástí jednání o lesních hospodářských plánech tak, že adekvátní plocha lesa s věkově a druhově nevhodnou skladbou dřevin bude po odtěžení porostů obnovena s prioritou na přírodě blízkou druhovou a věkovou strukturou dřevin.
29. Provádět náhradu a sanaci škod vzniklých na porostech do 50 m od hrany lomu.

30. Před zahájením hornické činnosti provést dendrologický průzkum dřevin rostoucích mimo les (pozemky ZPF a pozemky evidované jako ostatní plocha) jako podklad a následně realizovat případné kompenzace určené orgánem ochrany přírody v rámci povolení ke kácení dřevin.
31. Odůvodněná odlesnění a kácení mimolesních porostů dřevin, dále realizaci veškerých skrývek na plochách s vegetačním pokryvem (v závislosti na etapizaci postupu těžby) zásadně provádět mimo reprodukční období živočichů (pro ptáky mimo období hnízdění a vyvádění mláďat), tedy jen v období od 1.9. do 1.3. běžného roku.
32. Při případném zjištění krasových jevů v rámci těžební činnosti přerušit v daném místě těžební práce a zajistit dokumentaci zjištěných krasových jevů. Konkrétní způsob ochrany případného (byť nepříliš pravděpodobného) nálezu krasových jevů, významově srovnatelných s nejnámennějšími krasovými jevy v oblasti Českého Krasu (Koněpruské jeskyně, jeskyně Arnoldka), individuálně projednat s orgánem ochrany přírody.
33. Důsledně minimalizovat emise tuhých znečišťujících látek do ovzduší v souladu s vydaným povolením provozu zdroje znečišťování ovzduší i pro novou těžební plochu záměru.
34. V případě dlouhotrvajícího sucha a silnějšího větru zajistit důsledné zkrápění všech nezpevněných lomových komunikací s cílem omezit sekundární prašnost v lomu.
35. V návaznosti na ochranu biodiverzity v Červeném lomu zajistit, že bude důsledně všemi technickými prostředky prioritně omezována resuspendovaná prašnost i na úseku lomové komunikace v blízkosti tohoto lomu.
36. Důsledně provádět pravidelný seismický monitoring na objektech stanovených dle podmínky č. 11.

Podmínky pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí:

37. Připravit a postupně zajistit realizaci rozšířeného hydrogeologického monitoringu podle podmínek č. 9 a 12: rozšířit systém pravidelného monitoringu jižním a východním směrem od stávající těžby a zahájit pravidelná měření s dostatečným předstihem před samotnou těžbou. Součástí návrhu bude rozšíření monitoringu ve stávajících studnách v obcích Měňany, Vinařice, Všeradice a Nesvačily včetně Nesvačilské vyvěračky a návrh 3 nových monitorovacích vrtů HMM, HMS a HMV. Do rozšířeného monitoringu zahrnout i studnu na adrese Suchomasty 37. Všechny nové vrty a objekty monitoringu budou realizovány v dostatečném předstihu před zahájením těžby, aby bylo možné vyhodnotit i neovlivněné proudění podzemní vody v této oblasti. Sledování změn hladin podzemní vody v rámci rozšířeného monitoringu provádět průběžně po celou dobu navrhované hornické činnosti na smluvním základě s hydrogeologem a po projednání s dotčenými obcemi a subjekty.
38. Pro minimalizaci dopadů těžby na vydatnost pramene Měňanská vyvěračka a průtok Stříbrného potoka připravit a postupně zajistit realizaci rozšířeného hydrogeologického monitoringu podle podmínek č. 10 a 13: pro oblast mezi zamýšleným prostorem těžby pokračovat v monitorování vrtem HV1/84, který je osazen automatickým tlakovým čidlem a datovým záznamníkem (dataloggerem) a měření hladiny na vrtech Kyv 2027-H a HV-2014 (jednou měsíčně), vydatnost pramene a průtok ve Stříbrném potoce měřit s četností jednou měsíčně, jednou ročně (v podzimním období) monitorovat jakost vody pramene. V případě schválení záměru těžby bude:

- a) V zóně mezi Měňanskou vyvěračkou a lomem Plešivec v severovýchodním předpolí zamýšleného pokračování těžby VČS – východ (III. etapa) vybudovat nový monitorovací vrt (HMN), který bude osazen automatickým monitoringem hladiny s dálkovým přenosem dat s on-line přístupem.
 - b) Na Stříbrném potoce pod vývěrem Měňanská vyvěračka vybudovat stabilizovaný měrný profil osazený limnigrafem s automatickým monitoringem hladiny a dálkovým přenosem. Na profilu budou dále probíhat kontrolní měření úrovně hladiny a průtoku s frekvencí 1x měsíčně.
 - c) V případě vypouštění důlní vody do Stříbrného potoka bude monitorována kvalita vypouštěné vody i kvalita vody v prameni s četností 4x ročně.
 - d) Veškerá data z rozšířeného hydrogeologického monitoringu budou jedenkrát ročně vyhodnocena v kontextu vývoje srážkově-odtokových podmínek a postupu těžby s využitím výsledků matematického modelu. To umožní upravovat režim nakládání s důlními vodami tak, aby byla zachována stabilita průtoku v potoce.
 - e) Sledování změn hladin podzemní vody v rámci rozšířeného monitoringu provádět průběžně po celou dobu navrhované hornické činnosti na smluvním základě s hydrogeologem a po projednání s dotčenými obcemi a subjekty.
39. Pro minimalizaci dopadů těžby na floru faunu, ekosystémy a biodiverzitu připravit a postupně zajišťovat biologický monitoring podle podmínek č. 8 a 22. - 24. Sledování změn z hlediska biodiverzity provádět průběžně po celou dobu navrhované hornické činnosti na smluvním základě týmem biologů a na základě projednání s AOPK ČR – Správou CHKO Český kras.

Odůvodnění

Odůvodnění vydání souhlasného stanoviska včetně odůvodnění stanovení uvedených podmínek:

Předmětem posuzovaného záměru je pokračování těžby vápenců na výhradním ložisku Koněprusy (B 3 179 500) ve stávajících DP Suchomasty č. 60280 a Suchomasty I č. 60295. Záměr bude realizován běžnou technologií průmyslové těžby vápence v povrchovém lomu, tedy těžbou pomocí trhacích prací s následnou nakládkou rubaniny a převozem do úpravárenského zařízení, kde bude docházet ke zpracování suroviny. Jedná se o postup v rámci stanoveného dobývacího prostoru, součástí záměru je i provedení skrývkových a přípravných prací, vybudování dopravního napojení a obslužných komunikací. Těžební činnost bude realizována v již stanovených DP souběžně s těžbou v přílehlém lomu VČS – východ (I. + II. etapa) stejného oznamovatele, aby po ukončení těžby v lomu VČS – západ (rok 2024) bylo stále zajištěno zásobování zpracovatelského závodu surovinou v dostatečné kvalitě a množství. Jedná se tedy o přirozené pokračování exploatace stávajícího využívání ložiska, které je v současnosti otevřeno dvěma lomy, a to ve stejném rozsahu těžby. Postup skrývkových a následně těžebních prací bude směrem od severozápadu k jihovýchodu. Práce tak budou zahájeny v DP Suchomasty č. 60280 v tzv. Červeném lomu. Skrývkové práce se budou provádět v dostatečném předstihu před těžebními pracemi. Odstup skrývkového řezu od těžebního řezu bude závislý na přípravě plochy pro kácení lesních porostů. V rámci otvírkových a přípravných prací bude provedeno vybudování zpevněné příjezdové cesty

do prostoru připravované těžby. Napojení nové otvírky bude v severozápadní části, kde se podjezdem pod silnicí III/11413 (Suchomasty – Koněprusy) napojí nové lomové komunikace na stávající lom VČS – východ (I. + II. etapa). To bude znamenat nutnost překonání stávající veřejné komunikace III/11413, a to formou podjezdu (samostatný objekt v samostatném stavebním řízení). Jeho přesné parametry budou upřesněny v dalším stupni projektu, nicméně se předpokládá vybudování přesýpané monolitické železobetonové konstrukce.

K provedení zjišťovacího řízení bylo na Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „MŽP“) dne 1. 12. 2021 předloženo oznámení záměru zpracované Ing. Danielem Bubákem, Ph.D., držitelem autorizace dle § 19 zákona (osvědčení o odborné způsobilosti č. j. 85191/ENV/08; rozhodnutí o prodloužení autorizace č. j. MZP/2017/710/1326), v rozsahu přílohy č. 3 k zákonu (G E T s.r.o., Ing. Daniel Bubák, Ph.D., Ing. Jan Kovář, listopad 2021) (dále jen „oznámení“). Následně MŽP po proběhlém zjišťovací řízení dne 14. 4. 2022 vydalo závěr zjišťovacího řízení, v němž stanovilo oblasti, na které je třeba se zaměřit při zpracování dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“).

Dne 10. 3. 2023 byla na MŽP předložena dokumentace, která byla zpracována oprávněnou osobou Ing. Danielem Bubákem, Ph.D., držitelem autorizace dle § 19 zákona, v rozsahu přílohy č. 4 k zákonu (G E T s.r.o., Ing. Daniel Bubák, Ph.D., Ing. Kateřina Křečková, únor 2023).

V dokumentaci a v jejích přílohách bylo provedeno vyhodnocení vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, které jsou hodnoceny ve všech aspektech, a to jak ve fázi přípravy a realizace, tak provozu záměru. Jako odborný podklad pro vypracování dokumentace byla zpracována řada dílčích odborných studií zaměřených na detailní analýzu a hodnocení vlivů jednotlivých aspektů záměru na veřejné zdraví a životní prostředí. V rámci dokumentace byla zpracována Akustická studie (Emil Moravec, srpen 2021, aktualizace prosinec 2022), Rozptylová studie (Ing. Jana Kočová, prosinec 2022), Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (Ing. Monika Zemancová, leden 2023), Hydrogeologické posouzení (Progeo, s.r.o., Mgr. Michal Polák, listopad 2021, aktualizace červen 2022), Biologické hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. (RNDr. Vlastimil Kostkan, Ph.D., únor 2023), Posouzení vlivu na les (Jan Klíma, listopad 2022), Posouzení vlivu na krajinný ráz (Mgr. Lukáš Klouda, leden 2023), Posouzení vlivu na stabilitu budov (Ing. Karel Karmazín, červen 2021), Posouzení vlivu na krasové jevy (Česká speleologická společnost, Jaroslav Bohatý, červen 2022).

Z hodnocení vlivů posuzovaného záměru na životní prostředí a veřejné zdraví uvedeného v dokumentaci vyplývá, že vlivy na jednotlivé složky životního prostředí spojené se záměrem byly v dokumentaci vyhodnoceny jako přijatelné. Žádný ze specifických vlivů není natolik významný, aby vylučoval realizaci záměru.

Z provedeného hodnocení vlivů záměru na veřejné zdraví, které je součástí dokumentace, plyne, že realizace záměru přináší pro místní populaci prakticky nezměněný dlouhodobý expoziční scénář imisím hluku a polutantům ovzduší, a tudíž lze ve výhledu očekávat, že se stávající úroveň rizika poškození veřejného zdraví v daném území nezmění.

Vlivy výstavby na ovzduší a klima jsou v dokumentaci celkově hodnoceny jako nevýznamné. Záměr nebude příčinou překračování imisních limitů, ani významným způsobem nezmění stávající kvalitu ovzduší v okolí. Vliv na klima lze dle dokumentace hodnotit v období zahájení záměru vzhledem k velkému odlesnění jako nepříznivý, v období po sanaci a rekultivaci jako nevýznamný.

Vliv záměru na hlukovou situaci je v dokumentaci souhrnně hodnocen jako nevýznamný. Nedojde k významné změně akustické situace oproti stavu bez realizace záměru. Hygienické limity pro hluk budou dodrženy s velkou rezervou.

Vliv záměru z hlediska vibrací je v dokumentaci souhrnně hodnocen jako nevýznamný. Realizací záměru nedojde k žádné technologické změně při provádění trhacích prací. Rovněž sekundární rozpojování rubaniny pomocí trhacích prací se neprovádí a dále provádět nebude.

Vliv realizace záměru na povrchové vody je pro období těžby hodnocen jako potenciálně nepříznivý vzhledem k riziku mírného ovlivnění pramene Měňanská vyvěračka a průtoku ve Stříbrném potoce. Vliv lze kompenzovat případnou dotací důlní vody do Stříbrného potoka už v období těžby. Po ukončení těžby a ustálení hladiny vody v těžební jámě je vliv hodnocen jako nevýznamný. Z hlediska vlivu na podzemní vody lze konstatovat, že pokračování těžby v prostoru lomu VČS – východ (III. etapa) ovlivní režim jejich proudění v širším okolí ložiska vápenců Koněprusy. Za předpokladu realizace opatření uvedených v hydrogeologickém posouzení je však vliv hodnocen jako nevýznamný.

Vliv záměru spojený se zábořem zemědělské půdy (cca 7,1 ha) a lesních pozemků (cca 39 ha) je v dokumentaci hodnocen vzhledem k velikosti záboru jako nepříznivý. Vzhledem k charakteru záměru, jehož smyslem je vydobytí zdroje surovin, a vzhledem k nepřemístitelnosti ložiska, je zábor, který je z větší části trvalý, hodnocen jako akceptovatelný. Vliv záměru na čistotu půd je při dodržování opatření uvedených v havarijním plánu dokumentací hodnocen nevýznamný.

Vliv záměru na biodiverzitu je v dokumentaci vyhodnocen jako mírně negativní. Rozsáhlé průzkumy však spolu s cílenou redukcí záměru neprokázaly možnost narušení nenahraditelných a vzácných biotopů. Po ukončení těžby lze záměr považovat za významnou příležitost do budoucna s možností vytvořit v prostoru těžby po jejím ukončení a částečně i na výsypce výklizového materiálu vhodnými opatřeními biotopy, které často v Českém krasu zanikají nebo zanikly. Jde zejména o sukcesní stadia společenstev na těžbou odhalených skalách, možnosti vytvoření drobných tůňek v nejnižších patrech lomu po dotěžení, případně zavedení pastvy nebo sečení na výsypce skrývek a hlušiny z lomu.

Vliv záměru na faunu i flóru lze celkově hodnotit v období těžby jako mírně nepříznivý po sanaci a rekultivaci jako příznivý. Vlivy na územní systém ekologické stability (dále také „ÚSES“) a významné krajinné prvky (dále také „VKP“) jsou ve fázi těžby souhrnně hodnoceny vzhledem k přímému záboru těchto prvků jako nepříznivé. Ve fázi po ukončení záměru je tento vliv hodnocen jako příznivý. Vliv záměru na dotčená zvláště chráněná území byl vyhodnocen jako nevýznamný.

Záměr může okrajově ovlivnit lokalitu soustavy Natura 2000 – EVL Zlatý kůň podél severní hranice. Při dodržení navrhovaného posunu severní hranice dovnitř navrhovaného území těžby kolem definovaných vrcholů vymezení EVL je vliv hodnocen jako nevýznamný.

Z provedených posouzení krajinného rázu, která jsou součástí dokumentace, plyne, že zásadním dopadem projektované těžby se stane nevratná proměna terénní morfologie – vznik rozlehlé těžební deprese a také umístění terénního novotvaru. Tyto vlivy budou částečně kompenzovány v rámci biologické rekultivace, nicméně dopad projektované těžby včetně umístění výsypky na terénní morfologii zůstane trvalý. Ze závěrů provedeného hodnocení významnosti zásahů do jednotlivých znaků (hodnot) krajinného rázu území vyplývá, že snížení hodnot krajinného rázu nedosáhne takové velikosti, která by vylučovala uskutečnění záměru. Realizace záměru

při provedení navržených kompenzačních opatření nesníží nepřipustně současnou kvalitu území a jeho ráz a vliv záměru je souhrnně hodnocen jako nepříznivý ve fázi těžby a nevýznamný po sanaci a rekultivaci.

V ostatních vlivech na životní prostředí jsou vlivy záměru dle dokumentace plně akceptovatelné nebo se prakticky neprojeví. Z hlediska přeshraničních vlivů nebyly zjištěny žádné vlivy, které by se mohly negativně projevit.

Významné negativní vlivy záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ byly v dokumentaci vyloučeny u všech hodnocených složek životního prostředí. Z provedeného hodnocení vlivů posuzovaného záměru na životní prostředí a veřejné zdraví uvedeného v dokumentaci vyplývá, že vlivy záměru nebudou představovat významné negativní ovlivnění životního prostředí a záměr bude z hlediska posuzovaných vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví přijatelný.

MŽP rozeslalo dopisem ze dne 31. 3. 2023 dokumentaci dotčeným územním samosprávným celkům (dále jen „DÚSC“) a dotčeným orgánům (dále jen „DO“) ke zveřejnění a k vyjádření. Každý mohl zaslat své písemné vyjádření k předložené dokumentaci, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o dokumentaci na úřední desce dotčeného kraje. Informace o dokumentaci byla na úřední desce Středočeského kraje zveřejněna dne 5. 4. 2023. Lhůta pro zasílání písemných vyjádření k dokumentaci tak uplynula dne 5. 5. 2023.

K dokumentaci bylo příslušnému úřadu v zákonné lhůtě doručeno celkem 15 vyjádření, z toho 3 vyjádření DÚSC (obec Měňany, obec Suchomasty, Středočeský kraj), 5 vyjádření DO (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - Správa CHKO Český kras, Krajská hygienická stanice Středočeského kraje, Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha, Krajský úřad Středočeského kraje - odbor životního prostředí a zemědělství, Obvodní báňský úřad pro území hlavního města Prahy a kraje Středočeského), 4 vyjádření odborů MŽP (odbor ochrany vod, odbor ochrany ovzduší, odbor adaptace na změnu klimatu, odbor výkonu státní správy I - Praha), 2 vyjádření dotčené veřejnosti (Spolek PRO-LES, občan Suchomast) a 1 vyjádření ostatních orgánů (Povodí Vltavy, státní podnik). Obdržená vyjádření obsahovala v různé míře upozornění na platné právní předpisy a upřesnění či formulaci podmínek, které je třeba dodržet v případě realizace záměru. Veškerá obdržená vyjádření k dokumentaci, která byla MŽP zaslána, jsou vypořádána v části V. posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek“). Všechny relevantní požadavky vyplývající z vyjádření k dokumentaci byly zpracovatelem posudku odpovídajícím způsobem převzaty do návrhu závazného stanoviska a jsou do tohoto závazného stanoviska zapracovány. Po lhůtě podle § 8 odst. 3 zákona obdrželo MŽP 2 vyjádření odborů MŽP (odbor geologie, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků). Tato vyjádření neobsahují žádné zásadní připomínky, které by mohly mít vliv na souhlas či nesouhlas s realizací záměru z pohledu jeho vlivů na životní prostředí (Připomínka odboru geologie obsahuje doporučení v případě nutnosti rozšířit monitoring podzemních vod, což je v procesu EIA podrobně řešeno a zakotveno v podmínkách stanoviska EIA. Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků nemá k záměru připomínky). Podle § 8 odst. 3 zákona k vyjádřením zasláným po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.

Dopisem ze dne 26. 5. 2023 MŽP pověřilo zpracováním posudku RNDr. Milana Macháčka, držitele autorizace dle § 19 zákona (osvědčení o odborné způsobilosti č. j. 6333/246/OPV/93,

rozhodnutí o prodloužení autorizace č. j. MZP/2021/710/5861). V souladu s § 9 odst. 3 zákona byla zpracovateli posudku pro zpracování a předložení posudku stanovena lhůta 60 dní od převzetí dokumentace včetně všech podkladů. Dne 29. 5. 2023 byly zpracovateli posudku doručeny všechny podklady potřebné ke zpracování posudku. Dne 21. 7. 2023 požádal zpracovatel posudku v souladu s § 9 odst. 3 zákona o prodloužení lhůty na zpracování posudku. Dopisem ze dne 28. 7. 2023 MŽP prodloužilo zpracovateli posudku lhůtu pro zpracování posudku o 20 dní. Dopisem ze dne 28. 8. 2023 byl zpracovatel posudku dle § 9 odst. 8 věty první zákona vyzván k předložení posudku v dodatečné lhůtě 15 dní.

Dopisem ze dne 26. 5. 2023 rozeslalo MŽP pozvánku na veřejné projednání DÚSC ke zveřejnění a dále dotčeným orgánům a následně ji zveřejnilo dle § 16 odst. 1 zákona na internetu v Informačním systému EIA. Informace o konání veřejného projednání byla zveřejněna na úřední desce Středočeského kraje dne 29. 5. 2023.

Veřejné projednání dokumentace ve smyslu § 17 zákona se uskutečnilo dne 5. 6. 2023 v Sokolovně Suchomasty, Suchomasty 112, 267 22 Suchomasty od 15:00 hod. Na veřejném projednání zástupci oznamovatele seznámili přítomné zástupce DÚSC, dotčených orgánů a veřejnosti s posuzovaným záměrem a jeho účelem, zpracovatel dokumentace poté seznámil účastníky projednání s výsledky hodnocení vlivů záměru na životní prostředí. Zpracovatel posudku RNDr. Milan Macháček zdůraznil nezávislost posouzení vlivů záměru na základě dokumentace, podrobných terénních šetření, kritického zhodnocení předložených studií i dalších podkladů za účasti přizvaných odborníků. Na vznesené připomínky a dotazy ze strany DÚSC a veřejnosti bylo zástupci jednotlivých stran (oznamovatelem, zpracovatelem dokumentace, zpracovatelem posudku, zástupci MŽP) obratem reagováno. Připomínky a dotazy se týkaly zejména hluku, obav z ovlivnění vodních poměrů v dotčeném území a vlivu záměru na biotopy, lesní porosty a chráněná území v okolí. Obecně lze konstatovat, že všechny dotazy a připomínky jsou obsaženy v obdržených vyjádřeních k dokumentaci. Údaje o účasti a závěry z projednání jsou podrobněji uvedeny v zápise z veřejného projednání ze dne 14. 8. 2023 pod č. j. MZP/2023/710/2291.

Dne 24. 10. 2023 byl na MŽP předložen posudek zpracovaný RNDr. Milanem Macháčkem v souladu s přílohou č. 5 k zákonu. Zpracovatel posudku s ohledem na údaje obsažené v dokumentaci, v obdržených vyjádřeních k dokumentaci, průběhu veřejného projednání, doplňujících informacích, na základě vlastního šetření v dotčeném území a jednání s dotčenými orgány a s ohledem na ověření vstupních parametrů a údajů uvedených v dokumentaci dospěl k závěru, že navržené řešení záměru umožňuje zajištění ochrany životního prostředí a veřejného zdraví v míře požadované příslušnými předpisy. Zpracovatel posudku tedy navrhl vydat souhlasné závazné stanovisko s celkem 39 závaznými podmínkami za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví a za účelem monitorování a rozboru vlivů záměru na životní prostředí.

Částka za zpracovaný posudek ve smyslu § 18 odst. 3 zákona byla oznamovatelem uhrazena dne 30. 11. 2023.

Z výsledků hodnocení a autorizovaných studií předložených v rámci dokumentace vyplývá, že negativní vlivy, které by mohly vzniknout v průběhu realizace záměru (vlivy na veřejné zdraví, hlukovou situaci, kvalitu ovzduší, soustavu Natura 2000, faunu, flóru a ekosystémy, povrchové a podzemní vody atp.) jsou v potřebném rozsahu eliminovány a při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska budou tyto vlivy celkově akceptovatelné. Z hlediska vlivů na veřejné zdraví

nebude realizace záměru představovat významné riziko nepříznivých zdravotních účinků pro obyvatele v okolí. Rovněž vlivy na jednotlivé složky životního prostředí byly v dokumentaci a jejich přílohách dostatečně vyhodnoceny a vliv záměru označen za akceptovatelný.

S tímto hodnocením se ztotožnil rovněž zpracovatel posudku a po vyhodnocení dokumentace a na základě obdržených vyjádření a veřejného projednání doporučil záměr při respektování podmínek uvedených v návrhu souhlasného závazného stanoviska realizovat. Podrobnější popis vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví je předmětem následující části tohoto závazného stanoviska (Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti).

Na základě výše uvedeného, dokumentace, vyjádření k ní podaných, veřejného projednání a posudku se příslušný úřad ztotožnil se závěry posudku a dospěl k závěru, že negativní vlivy posuzovaného záměru nepřesahují míru stanovenou zákony a dalšími předpisy a že předmětný záměr lze při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat, a tedy vydat souhlasné závazné stanovisko.

Odůvodnění stanovených podmínek:

V posudku je v návrhu stanoviska uvedeno celkem 39 podmínek pro fázi přípravy, realizace a provozu záměru za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví, z toho 3 podmínky stanovují povinnost monitorování a rozboru vlivů záměru na životní prostředí. Do podmínek navržených v posudku ani do podmínek tohoto závazného stanoviska nebyly zahrnuty podmínky, které bez dalšího pouze upozorňují na povinnosti stanovené právními předpisy, nebo ukládají povinnost, která je zakotvená v charakteru záměru. Celkem tedy bylo v rámci tohoto závazného stanoviska stanoveno 39 podmínek ke zmírnění a kompenzaci vlivů záměru na životní prostředí a obyvatelstvo.

Podmínky závazného stanoviska vycházejí z charakteru předmětného záměru a z vlastností prostředí, do kterého je umístěn. V podmínkách je kladen důraz na přípravu záměru a jeho vlastní realizaci.

Podmínka č. 1 - byla navržena zpracovatelem posudku a reaguje na období přípravy území prezentované dokumentací. Fáze skryvek a odstranění vegetačního pokryvu představuje nejvýrazněji změnotvornou část záměru, která by měla být účelně optimalizována. Dokumentace uvádí, že skryvkové práce budou provedeny kampaňovitě, doba skrývání bude 5 let, 100 dní v každém roce (4 měsíce). Z uvedeného vyplývá, že ročně bude skryto průměrně cca 10,06 ha, měsíčně cca 5,5 ha, takže celý navrhovaný těžební prostor bude skryt řádově v první čtvrtině předpokládané doby trvání hornické činnosti, což vzhledem k poloze záměru představuje velmi výraznou změnu. Ve vztahu k poloze celého těžebního záměru ve II. zóně CHKO je nutno dle názoru zpracovatele posudku volit diferencovanější, prostorově a časově rozložený postup podle báňsko-technických podmínek do delšího časového období (cca 10 let) z důvodu šetrnějšího postupu záměru do zatím doposud nedotčeného území. Vzniká tak i výhodnější časový prostor pro dílčí optimalizace hornické činnosti, která je navrhována uvnitř zvláště chráněného území přírody, uvedený přístup umožňuje lépe koordinovat navazující postupné odlesnění a provádění vlastní hornické činnosti. Z tohoto důvodu je odkázáno na projednání POPD z hlediska potřebných podrobností. Dále podmínka stručně reaguje na potřebu výsledky biologických průzkumů a některé připomínky veřejnosti k Červenému lomu jako geologicky a z hlediska biodiverzity význačného

prostoru. Navrhované znění podmínky upřesňuje charakter a rozsah přípustného zásahu do prostoru tohoto aktuálně opuštěného lomu.

Podmínka č. 2 - byla navržena zpracovatelem posudku po vyhodnocení poskytnutých informací oznamovatele na základě požadavků na doplnění údajů zpracovatelem posudku. Jde mj. i o reakci zpracovatele posudku na podaná vyjádření veřejnosti ve věci úprav severní hranice budoucího lomu ve vztahu k vyjádřeným obavám části veřejnosti týkajících se potenciálního negativního ovlivnění přírodní rezervace (dále jen „PR“) Kobyla a evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) Zlatý kůň.

Podmínka č. 3 - byla navržena zpracovatelem posudku. Navrhované znění podmínky upřesňuje charakter a rozsah přípustného zásahu do prostoru tohoto aktuálně opuštěného lomu a je reakcí zpracovatele posudku na výsledky biologických průzkumů a některé připomínky veřejnosti týkající se ochrany Červeného lomu jako geologicky a z hlediska biodiverzity význačného prostoru. Je navržena z důvodu vyhodnocení poskytnutých informací oznamovatele na základě požadavků na doplnění údajů zpracovatelem posudku.

Podmínka č. 4 - byla navržena zpracovatelem posudku jako obecný vstupní požadavek na charakter a pojetí sanace a rekultivace již během průběhu vlastní hornické činnosti, nikoli až „ex post“. Podmínka je základním předpokladem pro minimalizaci a kompenzaci identifikovaných negativních vlivů na flóru, faunu, biotopy, lesní porosty a biodiverzitu obecně.

Podmínka č. 5 - většinou vychází z podmínky k sanacím a rekultivacím navrhované zpracovatelským týmem dokumentace. Byla zpracovatelem posudku konkretizována oproti jejímu obecnému znění dle kapitoly D.IV. dokumentace do formy několika principů. Jednak jsou doplněny dokumentací deklarované výstupy kapitoly 6.1 Hodnocení dle § 67 zákona č 114/1992 Sb. z Přílohy č. 5, jednak jsou upřesněny požadavky na plochy s podporou xerofytních enkláv a plochy s podporou vzniku světlých lesů z hlediska jejich vzájemného vztahu. Dále zpracovatel posudku uplatnil i osvědčenou zásadu sukcesního zmlazení podél budoucí horní hrany lomu. Důvodem pro stanovení preferovaných principů je potřeba upřesnit vstupní zásady pro tvorbu Plánu sanací a rekultivací pro vlastní POPD jako celek v rámci kterého pak budou konkretizovány. Znění podmínky dále vychází z provedených konzultací zpracovatele posudku s AOPK ČR – Správou CHKO Český kras v měsících září a říjnu 2023.

Podmínka č. 6 - byla navržena zpracovatelem posudku jako samostatná z toho důvodu, že území lomu Homolák je navrženo v projektové variantě záměru specificky jako prostor pro uplatnění výsypky A, přičemž součástí návrhu výsypky je i částečný přesah budoucího tělesa do polohy jezera od SZ v tomto lomu. Podmínka důsledně vychází z návrhů autorského týmu dokumentace, které jsou:

- samostatně uvedeny v rámci popisu záměru v kapitole B.I.6 na str. 53 – 54
- jako další doplňující v kapitole D.IV. dokumentace

Zpracovatel posudku pokládal za účelné oblast lomu Homolák řešit souborně samostatnou podmínkou pro fázi přípravy, která bude dále konkretizována v rámci POPD. Nad rámec dokumentací navrhovaných zásad a postupů je doplněna jediná zásada ve smyslu řešit lom a výsypku jako mozaiku biotopů, která bude obsahovat jak plochy s podporou vývoje ke světlým listnatým lesům, tak plochy s podporou xerofytních biotopů, které budou obsahovat i enklávy

bez zapojené vegetace. Tato zásada vyplynula z posledních konzultací zpracovatele posudku s AOPK ČR, Správou CHKO Český kras z října 2023.

Podmínka č. 7 - byla navrhována již dokumentací a byla převzata do závazného stanoviska, mj. i na základě vyjádření AOPK ČR – Správy CHKO Český kras. Zajišťuje včasnou prevenci pro uplatnění opatření k minimalizaci negativních vlivů na flóru, faunu, biotopy a biodiverzitu tím, že zabezpečuje kontinuální sledování stavu bioty v okolí a tím vytvoření předpokladu pro bezprostřední řešení případných nestandardních situací. Zároveň je podkladem pro vyhodnocování navržených ochranných opatření, včetně objektivního podkladu pro aktualizaci Plánu sanace a rekultivace.

Podmínka č. 8 - byla stanovena na základě dokumentace a představuje vstupní předpoklad pro provádění biologického monitoringu. Požadavek na zajištění biologického dozoru v této souvislosti je zařazen na základě vyjádření AOPK ČR – Správy CHKO Český kras k dokumentaci.

Podmínka č. 9 - byla v plném znění převzata z dokumentace a stanovuje požadavky na komplexní hydrogeologický monitoring. Zajišťuje prevenci a minimalizaci negativních vlivů na vodu a horninové prostředí. Zabezpečení pravidelného sledování stavu vody v okolí a tím vytvoření předpokladu pro bezprostřední řešení případných nestandardních situací. Do rozsahu dokumentací navrhovaného monitoringu je zpracovatelem posudku zahrnut i monitoring stávající studny u č. p. 37 v Suchomastech na základě vyjádření veřejnosti k dokumentaci a diskuse na veřejném projednání ze dne 5. 6. 2023.

Podmínka č. 10 - částečně vychází z podmínek navrhovaných dokumentací a výstupů příloh č. 4 a 4a dokumentace. Navrhovaná dikce byla modifikována a doplněna s přihlédnutím k poskytnutým informacím oznamovatele, které zpracovatel posudku obdržel na základě požadavků na doplnění údajů. Podmínka byla po provedených konzultacích zpracovatele posudku uplatněna samostatně na základě vyjádření MŽP – odboru ochrany vod, obce Měňany, AOPK ČR – Správy CHKO Český kras a vyjádření veřejnosti k dokumentaci a na základě diskuse na veřejném projednání dne 5. 6. 2023 s ohledem na okolnost, nakolik je záležitost Měňanské vyvěračky a vodoteče Stříbrného potoka vnímána účastníky procesu EIA jako profilující v rámci vlivů na vody. Podmínka tak zajišťuje prevenci a minimalizaci negativních vlivů na vodu a horninové prostředí v uvedeném dílčím povodí; zabezpečení pravidelného sledování stavu vody v tomto prostoru vytváří předpoklady pro bezprostřední řešení případných nestandardních situací.

Podmínka č. 11 - byla převzata dle kapitoly D. IV. dokumentace a vychází z výstupů úvodní studie vlivů na seizmické poměry (Příloha č. 8 dokumentace). Podmínka řeší požadavky k minimalizaci vlivu vibrací, a tedy ovlivnění hmotného majetku a faktoru pohody obyvatel v okolí posuzovaného záměru.

Podmínka č. 12 - byla převzata do závazného stanoviska dle kapitoly D. IV. dokumentace. Jde o preventivní průběžné opatření z hlediska prevence a minimalizace negativních vlivů na podzemní a povrchové vody, ve smyslu zajištění podmínky č. 9.

Podmínka č. 13 - byla převzata do závazného stanoviska dle kapitoly D. IV. dokumentace. Jde o preventivní průběžné opatření z hlediska prevence a minimalizace vlivů negativních vlivů na podzemní a povrchové vody v povodí Měňanské vyvěračky a Stříbrného potoka ve smyslu zajištění podmínky č. 10.

Podmínka č. 14 - představuje zdůraznění potřeby stabilizace průtoků Stříbrného potoka, která je navrhována již dokumentací. Do závazného stanoviska byla zařazena rovněž na základě vyjádření MŽP – odboru ochrany vod, obce Měňany, AOPK ČR – Správy CHKO Český kras a vyjádřené veřejnosti k dokumentaci a na základě diskuse na veřejném projednání dne 5. 6. 2023 s ohledem na okolnost, nakolik je záležitost Měňanské vyvěračky a vodoteče Stříbrného potoka vnímána účastníky procesu EIA jako profilující v rámci vlivů na vody.

Podmínka č. 15 - byla navrhována již dokumentací a je předpokladem pro účinnější kompenzaci vlivů na biodiverzitu a přizpůsobení lomu budoucímu využití, a to i ve vazbě na navazující podmínku č. 16.

Podmínka č. 16 - byla navržena zpracovatelem posudku na základě provedených posledních konzultací na úrovni AOPK ČR – Správy CHKO Český kras z října 2023 a upřesňuje provedení odpovídajícího managementu v prostorech budoucího lomu nad úrovní volné vodní hladiny.

Podmínka č. 17 - byla navržena zpracovatelem posudku za účelem minimalizace zákalů v jezeře v lomu Homolák, a to ve vztahu k ochraně kvality vody v tomto prostoru.

Podmínka č. 18 - byla částečně převzata z dokumentace a částečně rozšířena zpracovatelem posudku. Vyplývá z okolnosti, že realizací výsypky A v prostoru lomu Homolák zanikne stávající hnízdiště břehule říční a bylo nezbytné stanovit požadavky na vhodné období jak z hlediska bionomie druhu, tak z hlediska časové posloupnosti realizace výsypky; tyto požadavky byly stanoveny již dokumentací. Jelikož z následných konzultací zpracovatele posudku, AOPK ČR – Správa CHKO Český kras a oznamovatele vyplynulo, že nelze reálně hnízdiště zachovat, byla zpracovatelem posudku doplněna závěrečná část podmínky ve věci kompenzačních opatření.

Podmínka č. 19 - byla převzata z dokumentace a upřesňuje pojetí vegetačních úprav na ploše výsypky A v lomu Homolák.

Podmínka č. 20 - byla navržena zpracovatelem posudku a reflektuje požadavek AOPK ČR – Správy CHKO Český kras uplatněný v rámci předběžného projednání dle § 15 zákona ze dne 1. 11. 2022 bod 4 zápisu, viz textová příloha č. 5 dokumentace), který se do kapitoly D.IV. dokumentace nepromítá.

Podmínka č. 21 - byla převzata z dokumentace s mírným doplněním ze strany zpracovatele posudku k realizaci tůní s tím, že z důvodu přehlednosti závazného stanoviska je proveden odkaz na příslušnou kapitolu Přílohy č. 5 – Hodnocení vlivů dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., která obsahuje detailní požadavky na realizaci tůní včetně grafických návrhů dokumentace a fotodokumentace.

Podmínka č. 22 - byla převzata z dokumentace. Jde o preventivní průběžné opatření z hlediska prevence a minimalizace vlivů negativních vlivů na flóru, faunu, ekosystémy a biodiverzitu, ve smyslu zajištění podmínek č. 7 a 8.

Podmínky č. 23 a 24 - byly navrženy zpracovatelem posudku pro průběžné zajištění prevence negativních vlivů na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů s tím, že je akcentována zásada souladu s časovým průběhem postupů těžby v návaznosti na podmínku č. 1.

Podmínka č. 25 - byla převzata z dokumentace pro zajištění biotopových podmínek pro vybrané druhy obratlovců využívajících dutiny; zpracovatelem posudku byla pouze zvýrazněna okolnost pro řešení tohoto opatření v porostech, které nebudou bezprostředně v rámci postupů těžby dotčeny hornickou činností.

Podmínka č. 26 - byla navržena zpracovatelem posudku na základě poslední fáze konzultací s AOPK ČR – Správou CHKO Český kras v říjnu 2023 z důvodu prevence negativních vlivů na biotop xylofágního hmyzu; ve vztahu k postupům těžby nelze vyloučit osídlení některých starších stromů některými ochrannými významnými druhy v dotčených porostech ve vzdálenějších časových horizontech od zahájení 1. etapy těžby.

Podmínka č. 27 - byla navržena zpracovatelem posudku z hlediska požadavku na minimalizaci zásahů do lesních porostů při řešení výstavby přesýpaného mostu; jde o vyvolanou investici, jejíž realizace je podmínkou pro zpřístupnění budoucího prostoru těžby mimo využití veřejných komunikací.

Podmínka č. 28 - představuje upřesnění podmínky navrhované již dokumentací s tím, že zpracovatel posudku pokládá za důležité promítnout do jejího znění i zásadu navrhovanou již autorem Hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. Účelné naplnění ochrany lesních porostů je nutno řešit v rámci lesnických dokumentů pro nově zakládané porosty vně lomu v plochách po odtěžení stávajících porostů. Úprava podmínky je rovněž reakcí zpracovatele posudku na vyjádření veřejnosti, České inspekce životního prostředí – Oblastní inspektorát Praha a obce Měňany k dokumentaci.

Podmínka č. 29 - byla převzata z dokumentace a jejím účelem je prevence, minimalizace a kompenzace vlivů ve vztahu ke zmírnění dopadů na lesní porosty.

Podmínka č. 30 - byla převzata z dokumentace za účelem kompenzace vlivů záměru ve vztahu k ochraně porostů dřevin. Konkrétní kompenzační opatření budou specifikována orgánem ochrany přírody v rámci povolení ke kácení dřevin.

Podmínka č. 31 - vychází z dokumentace a byla částečně modifikována zpracovatelem posudku. Byla navržena k optimalizaci vhodného období vstupního zásahu do území (vyloučení zásahu v části vegetačního období stěžejního z hlediska fenofází vývoje vegetace a ve vztahu k reprodukčnímu období živočichů), doposud nedotčeného hornickou činností.

Podmínka č. 32 - byla převzata z dokumentace k ochraně přírodních krasových jevů a mírně modifikována zpracovatelem posudku na základě konzultací na úrovni AOPK ČR – Správy CHKO Český kras.

Podmínky č. 33 a 34 - byly převzaty z dokumentace a mírně upraveny zpracovatelem posudku z hlediska základních principů ochrany ovzduší. Účelem podmínek je minimalizace vlivů záměru na ovzduší a veřejné zdraví.

Podmínka č. 35 - byla navržena dokumentací, mírně upravena zpracovatelem posudku a byla samostatně prezentována ve vazbě na naplnění ochrany Červeného lomu, které je požadováno podmínkou č. 3. Jejím účelem je především ochrana biodiverzity v lokalitě Červeného lomu.

Podmínka č. 36 - byla rovněž převzata z dokumentace a zajišťuje ochranu nemovitostí v rámci seizmických účinků ve smyslu zajištění podmínky č. 11. Účelem podmínky je minimalizace vlivu vibrací, tedy minimalizace vlivu na veřejné zdraví a hmotný majetek v okolí záměru.

Podmínka č. 37 - byla zpracovatelem posudku převzata na základě navrhovaného pojetí komplexního hydrogeologického monitoringu dokumentací včetně jeho rozšíření s cílem zajistit maximálně účinný systém sledování stavu podzemních vod v okolí hornické činnosti navrhované v provázanosti s činností již prováděnou.

Podmínka č. 38 - byla zpracovatelem posudku převzata na základě navrhovaného pojetí komplexního hydrogeologického monitoringu dokumentací v povodí Měňanské vyvěračky a Stříbrného potoka včetně jeho rozšíření s cílem zajistit maximálně účinný systém sledování stavu podzemních vod v okolí hornické činnosti navrhované v provázanosti s činností již prováděnou.

Podmínka č. 39 - vychází z výstupů dokumentace a Přílohy č. 3 s tím, že rozsah biomonitoringu byl zpracovatelem posudku i mírně konkretizován v rámci podmínek č. 8, 22 až 24. Podmínka dále shrnuje a doplňuje požadavky na biologický monitoring a upřesňuje jeho parametry. Podmínka je stanovena za účelem minimalizace dopadů těžby na floru faunu, ekosystémy a biodiverzitu.

Uvedené podmínky reagují zejména na skutečnosti zjištěné v průběhu procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „proces EIA“). V podmínkách tedy nejsou zahrnuty podmínky a požadavky vycházející z všeobecně závazných předpisů, a to i v případě, že byly předmětem vyjádření dotčených orgánů. Povinnost splnit takovéto podmínky ukládají oznamovateli platné právní předpisy, není tedy třeba je v tomto stanovisku uvádět. Právní rámec České republiky je v tomto ohledu pro přípravu a provoz záměru dostatečný, stanovené podmínky přitom stanovují některé další požadavky konkretizující způsob splnění zákonných požadavků, resp. stanovující další požadavky nad rámec požadavků zvláštních právních předpisů (v souladu s § 5 odst. 4 zákona).

Proces EIA posuzuje realizaci záměru z pohledu akceptovatelnosti z hlediska ochrany životního prostředí. Z hlediska tohoto aspektu nebyl nalezen natolik významný faktor, který by z pohledu příslušného úřadu bránil realizaci předmětného záměru při akceptování relevantních podmínek formulovaných zpracovatelem dokumentace, dotčených orgánů a zpracovatelem posudku, které se staly součástí tohoto závazného stanoviska.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Předmětem záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ je pokračování těžby vápenců na výhradním ložisku Koněprusy (B 3 179 500) ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty č. 60280 a Suchomasty I č. 60295. Záměr bude realizován běžnou technologií průmyslové těžby vápence v povrchovém lomu pomocí trhacích prací s následnou nakládkou rubaniny a převozem do úpravárenského zařízení. Součástí záměru je rovněž provedení skrývkových a přípravných prací, vybudování dopravního napojení a obslužných komunikací. Plocha nové hornické činnosti s navrženou dobou těžby do roku 2047 činí celkem 578 321 m² a celkový objem vytěžitelných zásob suroviny činí 14 100 900 m³ (37 508 390 t).

Těžiště vlivů posuzovaného záměru spočívá především v ochraně vod ve vztahu k hydrogeologickým poměrům a v ochraně přírody a krajiny z důvodu umístění záměru na území CHKO Český kras. Podstatou záměru je zásah do horninového prostředí a z charakteru záměru vyplývá, že jde o postupnou spotřebu těžené suroviny a s tím spojenou změnu reliéfu dotčeného území. Za složky životního prostředí, které mohou být záměrem nejvíce ovlivněny, lze v kontextu výše uvedeného považovat především půdní fond (zejména lesní pozemky z důvodu převahy těchto pozemků ve vlastním dotčeném území záměru) a dále vlivy na biologickou rozmanitost (fauna, flora, ekosystémy) přímo dotčené záměrem nebo ovlivňované záměrem v okolí jeho územního

vymezení. Další nenulové vlivy s nižší mírou významnosti se týkají ovzduší a klimatu, veřejného zdraví včetně hlukové situace, seizmické situace a vlivu na hmotný majetek. S ohledem na charakter záměru je velikost a významnost vlivů proměnná ve fázi vlastní těžby a po provedení rekultivace. Jde o časově provázanou posloupnost ve vztahu k postupům těžby a realizace postupných rekultivačních kroků. Velikost a významnost lze u některých z výše popsaných vlivů korigovat i během provádění hornické činnosti na základě průběžného monitoringu (např. kontext vlivů na vodu).

Charakteristika vlivů záměru na životní prostředí a obyvatelstvo z hlediska jejich velikosti a významnosti je zaměřená především na popis a vyhodnocení dominantních vlivů způsobených realizací záměru. Podrobnější charakteristika vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví je následující:

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Významný negativní vliv záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ lze vyloučit. Vyhodnocení bylo provedeno na základě Rozptylové studie (Ing. Jana Kočová, prosinec 2022), dále byl vyhodnocen vliv akustické zátěže vycházející z výsledků Akustické studie (Emil Moravec, prosinec 2022) a vliv realizace záměru na zdraví obyvatelstva byl rovněž vyhodnocen na základě Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (Ing. Monika Zemancová, leden 2023). Tyto studie jsou doloženy v příloze dokumentace.

Vlastní realizace posuzovaného záměru nezpůsobí překračování imisních limitů platných pro oxid dusičitý NO₂, suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5} ani bezprahově působící benzo(a)pyren. Imisní příspěvky z pokračování těžby na ložisku Koněprusy jsou nízké a téměř neovlivní výsledné hodnoty celkových koncentrací sledovaných znečišťujících látek v ovzduší v dané lokalitě. Rovněž příspěvky hluku emitované v rámci pokračování těžby na ložisku Koněprusy by neměly mít v denní době negativní vliv na veřejné zdraví obyvatel nejbližší obytné zástavby, a to ani v kontextu možného obtěžování hlukem. Vlivem provozu strojů a zařízení nasazených k těžbě v rámci záměru, při uvažování souběhu jejich práce v mezním postavení vůči zástavbě a bez korekce časového nasazení, zůstanou výsledné úrovně hluku u nejbližší obytné zástavby bezpečně pod úrovní prahové hodnoty prokázaných účinků hlukové zátěže (50 dB v denní době), nejvyšší úroveň hluku v prostoru obytné zástavby bude dle akustické studie dosahovat hodnot do 31,5 dB. Z hlediska hodnocení vlivů záměru na obyvatelstvo a veřejné zdraví jsou vlivy hodnoceny jako nevýznamné a plně akceptovatelné.

Celkově byly zdravotní vlivy záměru na obyvatelstvo vyhodnoceny jako nevýznamné a plně akceptovatelné. Zpracovatel posudku s hodnocením uvedeným v dokumentaci souhlasí.

Vlivy na ovzduší a klima

Významný negativní vliv záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na kvalitu ovzduší a klima lze vyloučit. Vyhodnocení vlivu záměru na kvalitu ovzduší bylo provedeno v rozptylové studii zpracované Ing. Janou Kočovou, která je přílohou dokumentace a jejíž výsledky jsou shrnuty v dokumentaci.

Imisní limity pro znečišťující látky posuzované rozptylovou studií nejsou v předmětné lokalitě v současné době překračovány a nebudou překročeny ani v důsledku realizace záměru. Realizace záměru nezpůsobí překračování imisních limitů platných pro oxid dusičitý NO₂, suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5} ani bezprahově působící benzo(a)pyren. Imisní příspěvky z pokračování těžby na ložisku Koněprusy jsou nízké a téměř neovlivní výsledné hodnoty celkových koncentrací sledovaných znečišťujících látek v ovzduší v dané lokalitě. Vzhledem k tomu, že se jedná o pokračování těžby, je stávající provoz zahrnut v pozadových imisních koncentracích v předmětné lokalitě. Z hlediska předběžné opatrnosti a vzhledem k tomu, že v rámci rozptylové studie je posuzována maximální možná kapacita, byly vypočtené hodnoty příspěvků imisních koncentrací přičteny k imisnímu pozadí v předmětné lokalitě. Vliv je tedy posouzen s rezervou na straně bezpečnosti

Ve vztahu k ovlivnění klimatu realizace záměru představuje zdroj skleníkových plynů, konkrétně CO₂ ze spalování paliv v těžební a obslužné mechanizaci. V prostoru výhradního ložiska bude vykácen lesní porost. Dřeviny přitom slouží k (alespoň dočasnému) zachycování CO₂ z atmosféry tím, že ho ukládají do dřevní hmoty. Tento negativní vliv bude kompenzován až v rámci sanace a rekultivace v dlouhodobějším časovém horizontu a jen do jisté míry, část rekultivované plochy bude tvořena vodní plochou a skalními stěnami. Naopak na výsypce, v jejíž ploše v současnosti dřeviny nejsou, však vznikne porost dřevin v relativně krátké době, protože sanační a rekultivační práce budou dokončeny už po 5 letech od zahájení záměru. Vliv na klima hodnotit v období zahájení záměru vzhledem k velkému odlesnění jako nepříznivý, v období po sanaci a rekultivaci jako nevýznamný.

Vlivy záměru na kvalitu ovzduší a klima lze z hlediska velikosti a významnosti označit jako nevýznamné a akceptovatelné. S tímto závěrem dokumentace se ztotožnil i zpracovatel posudku.

Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky

Významný negativní vliv záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na hlukovou situaci a další fyzikální a biologické charakteristiky lze vyloučit. Posouzení vlivu na hlukovou situaci v území bylo provedeno v akustické studii zpracované Emilem Moravcem, která je přílohou dokumentace a jejíž výsledky jsou shrnuty v dokumentaci.

Z akustické posouzení, které bylo provedeno vzhledem k nejvíce exponovaným chráněným venkovním prostorům a chráněným venkovním prostorům staveb v místech s předpokládaným největším vlivem provozu na hlukovou situaci, vyplývá, že realizací záměru nedojde k významné změně akustické situace oproti stavu bez realizace záměru. Vzhledem k tomu, že záměr neznámá změnu ve způsobu ani výši expedice výrobků z provozu Vápenky Čertovy schody, a.s., akustická studie tudíž nehodnotí hluk ze související silniční a železniční dopravy. Stávající situace zůstane zachována ve variantě projektové stejně jako ve variantě nulové (referenční varianta bez realizace záměru – těžba o stejné výši v lomu VČS – lomu (I. + II. etapa) ještě cca 10 let); po těchto 10 letech by hlučnost spojená s dopravou mohla i narůstat v souvislosti s dovozem suroviny do vápenky z jiných lokalit. Za plného provozu vápenky i lomu byla zjištěna hladina hluku 37,3 dB na okraji obce Koněprusy a 42,3 dB na okraji obce Tmaň. Od obou obcí se těžba vzdaluje, a proto je zřejmé, že hladina hluku při realizaci záměru zde nebude vyšší než v současné době. Navíc tyto obce jsou ovlivněny převážně hlukem z vápenky. Podobná situace je i v případě Suchomast, kde byla měřením zjištěna hladina hluku z provozu lomu a vápenky 37,7 dB. Měření bylo přitom

provedeno na severozápadním okraji obce, nejbližší k vápence. Hladina hluku z provozu lomu VČS – východ (III. etapa) byla pro Suchomasty vypočtena velmi nízká, pouhých 26,9 dB (na východním okraji, více exponovaném záměru). I za teoretického předpokladu, že tato hladina je vztažena na celou zástavbu obce Suchomasty a současně, že výsledek měření z roku 2020 je dán převážně provozem vápenky, by pak celková hladina hluku z těžby v lomu VČS – východ (III. etapa) a provozu vápenky mohla být v Suchomastech nejvíce 38 dB, což je energetický součet hladin 37,7 dB a 26,9 dB. Spíše však dojde k mírnému poklesu hladiny hluku, protože vůči většině zástavby obce je současný lom VČS – východ (I. + II. etapa) blíže než budoucí lom VČS – východ (III. etapa). V případě Měňan a Vinařic, kam se těžba posunem do lomu VČS – východ (III. etapa) přiblíží, není stávající akustická situace provozem vápenky ovlivněna. Hodnoty vypočtené v této studii lze tedy považovat za maximální možné. V období po sanaci a rekultivaci se nepředpokládá systematický provoz žádných hlučných zařízení ani hlučných činností v zájmovém území.

Posouzení vlivu vysokoenergetického impulsního hluku při trhačích pracích bylo provedeno metodou analogie za pomoci měření hluku na jiných lokalitách. Na základě přepočtu hodnot hluku naměřených při clonovém odstřelu je možno konstatovat, že při uvažovaném jednom clonovém odstřelu denně bude hladina akustického tlaku C pro vysokoenergetický impulsní hluk ve všech okolních chráněných venkovních prostorech a chráněných venkovních prostorech staveb výrazně pod hygienickým limitem dle nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů. Vliv hluku je souhrnně hodnocen jako nevýznamný a nedojde k významné změně akustické situace oproti stavu bez realizace záměru.

Pro posouzení vlivu vibrací byla zpracována Úvodní studie seismického zatížení z trhačích prací velkého rozsahu (Ing. Karel Karmazín, červen 2021). Z hlediska vlivu vibrací lze konstatovat, že trhačí práce velkého rozsahu pro primární rozpojování hornin vykazují seismické účinky, jsou tedy zdrojem vibrací, které se horninovým prostředím šíří do okolí. Sekundární rozpojování rubaniny pomocí trhačích prací se neprovádí a dále provádět nebude. Na základě výsledků seismické studie lze předpokládat zachování bezeškodného průběhu trhačích prací na zdraví a bezpečnost obyvatel v bezprostředním okolí posuzovaného záměru.

Z hlediska biologických vlivů lze na jakýchkoliv skrývkových a výklizových deponiích předpokládat rozšíření běžných ruderalních a plevelných druhů. Dalšími plochami se zvýšeným rizikem šíření synantropních a ruderalních druhů mohou být manipulační prostory s nezpevněným povrchem, okraje cest apod. Na základě biologického monitoringu bude probíhat případná likvidace nežádoucích druhů rostlin. Opatření jsou shrnuta v návrhu biologického monitoringu s tím, že v případě jeho uplatnění lze vliv hodnotit jako nevýznamný.

Realizací záměru nedojde k významnému ovlivnění hlukové situace ani ovlivnění zdraví a bezpečnosti obyvatelstva prostřednictvím vibrací. Další fyzikální a biologické charakteristiky jsou nevýznamné nebo prakticky absentují (záření, zápach). S těmito závěry dokumentace se za předpokladu dodržení podmínek stanoviska ztotožnil i zpracovatel posudku.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Významné negativní vlivy záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na povrchové a podzemní vody lze vyloučit. Vyhodnocení vlivu na povrchové a podzemní vody bylo

provedeno na základě Hydrogeologického posouzení (Progeo, s.r.o., Mgr. Michal Polák, listopad 2021, aktualizace červen 2022).

Pokračování těžby v prostoru lomu VČS – východ (III. etapa) ovlivní režim proudění podzemní vody v širším okolí ložiska vápenců Koněprusy. Vlivem předpokladu hydraulicky nepropustného kontaktu hornin devonu a siluru dochází v modelových simulacích k ovlivnění těžbou pouze v prostoru devonských vápenců jihozápadně od tohoto kontaktu. V této oblasti je ovlivnění úrovně hladiny na západě omezeno údolím Suchomastského potoka. Z hydrogeologického posouzení je zároveň zřejmé, že nedojde k ovlivnění příporchové zvodně, vázané na kvartérní pokryv. Lze konstatovat, že na základě všech současně známých faktů není známé žádné riziko, které by při pokračování těžby VČS-východ (III. etapa) ohrožovalo zdroje podzemních vod pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Při dalším postupu těžby je třeba důsledný hydrogeologický a hydrologický monitoring s pravidelným hodnocením vlivu těžby (v souladu s podmínkami stanoviska). Vliv na podzemní vody je hodnocen jako nevýznamný za předpokladu realizace opatření uvedených v hydrogeologickém posouzení a jeho doplňku.

Z hlediska vlivů na kvalitu vody je významným faktorem, že při hornické činnosti a činnostech souvisejících nevznikají žádné průmyslové odpadní vody. Při hornické činnosti vznikají důlní vody, které přirozeně stékají po povrchu lomových stěn a jednotlivých etážích na nejnižší etáž lomu, kde dochází k jejich pozvolné infiltraci zpět do horninového podloží. Vzhledem k charakteru hornin na ložisku nedochází při pohybu důlních vod po povrchu lomu ke změně jejich chemizmu, takže při následné infiltraci prakticky neovlivňují jakostní charakteristiky podzemních vod v okolí ložiska. Případné nejvyšší riziko možného znečištění horninového prostředí a podzemních vod na lokalitě představují důsledky případné havárie těžební a dopravní techniky spojené s únikem provozních náplní a pohonných hmot. Znečištění tohoto typu je vizuálně snadno rozpoznatelné a při dodržování technologické kázně a zavedených pracovních postupů lze toto riziko významně minimalizovat.

Vliv na kvalitu podzemních a povrchových vod je na základě výše uvedeného hodnocen jako nevýznamný. Výjimku může představovat částečné zasypání jezera v lomu Homolák rozšířením výsypky A, na tuto okolnost je reagováno příslušnou podmínkou stanoviska z hlediska velikosti frakce výklizů (potlačení možnosti ukládání jemných frakcí do prostoru jezera).

V prostoru předpokládané těžby se v současnosti nenachází žádné stále vodní toky nebo útvary povrchových vod. Srážková voda se převážně vsakuje a stává se součástí podzemních vod. Při intenzivnějších deštích dochází lokálně k soustředěnému povrchovému odtoku, eventuálně k dočasné akumulaci v terénních depresích a dále opět převážně k infiltraci. Voda je také částečně akumulována v depresích převážně v prostorách stávajících lomů, v lomu Homolák vznikla trvalá vodní plocha, do které bude v rámci realizace záměru částečně zasahováno. Pokračování těžby může generovat snížení hladiny podzemní vody v oblasti jezera v lomu Homolák, v současnosti je ale hydraulická souvislost jezera a okolní zvodně omezená a hladina v jezeře nereaguje na prázdňení kolektoru v suchých obdobích, která jsou patrná na hladinách v okolních vrtech (k vzestupu hladiny vody v jezeře dochází pouze při extrémních srážkách). Proto se pokles hladiny podzemní vody na úrovni hladiny vody v jezeře pravděpodobně projeví jen minimálně. Důlní voda z prostoru lomu bude dle potřeby čerpána a odváděna do vodotečí s tím, že pokračování těžby neovlivní průtok v Suchomastském potoce, nicméně pravděpodobně ovlivní vydatnost pramene Měňanská vyvěračka a průtok ve Stříbrném potoce. Je proto konstatováno, že voda čerpaná z prostoru lomu VČS – východ (III. etapa) by proto měla být využita ke kompenzaci ztráty průtoku

ve Stříbrném potoce a při postupu a zahlubování těžby v lomu VČS – východ (III. etapa) je vhodné postupovat od západu směrem k východu a současně důsledně monitorovat vývoj vydatnosti Měňanské vyvěračky a průtoku Stříbrného potoka.

Vliv na povrchový odtok a změnu říční sítě je na základě výše uvedeného hodnocen v období těžby jako potenciálně nepříznivý vzhledem k riziku mírného ovlivnění pramene Měňanská vyvěračka a průtoku ve Stříbrném potoce. Tento vliv by se však neprojevil ihned, ale postupně se zahlubováním těžby a důsledným monitoringem by byl brzy detekovatelný. Vliv je přitom velmi dobře kompenzovatelný případnou dotací důlní vody do Stříbrného potoka už v období těžby. Po ukončení těžby a ustálení hladiny vody v těžební jámě je vliv hodnocen jako nevýznamný. Příznivě lze naopak hodnotit vznik vodní plochy v krajině, zejména krasová krajina je obecně chudá na takovéto útvary povrchových vod.

Zpracovatel posudku s hodnocením, že záměr je z hlediska vlivu na povrchové a podzemní vody akceptovatelný, za předpokladu dodržení podmínek stanoviska souhlasí. Záměr je z hlediska vlivu na povrchové a podzemní vody akceptovatelný.

Vlivy na půdu

Významné negativní vlivy záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na půdu lze vyloučit. Vzhledem k trvalému záboru pozemků zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) a pozemků určených k plnění funkce lesa (dále jen „PUPFL“) je však nutno vliv hodnotit jako nepříznivý, a to i ve fázi po ukončení těžby.

Realizace záměru předpokládá trvalý zábor pozemků ZPF v rozsahu 7,1062 ha (4. a 5. třídy ochrany). V průběhu procesu EIA bylo ustoupeno od budování výsypky B, čímž bylo dosaženo významné redukce záboru ZPF o cca 3,2 ha. Vliv spojený se zábořem ZPF je nicméně na základě záboru hodnocen jako nepříznivý, avšak vzhledem k nepřemístitelnosti ložiska, nízké kvalitě půdy a za předpokladu souhlasu orgánu ochrany ZPF, jako akceptovatelný.

Záměr je umístěn na lesních pozemcích a bude vyžadovat trvalé odnětí lesních pozemků z PUPFL pro plochu 38,9326 ha. Nepředpokládá se obnovení stávajícího hospodářského lesa a provedení lesnické rekultivace. Převážná část rekultivovaných ploch v lomu však bude ponechána přirozené sukcesi. Předpokládá se, že v budoucnu vznikne na části území i porost charakteru lesa. To se bude týkat i plochy výsypky, která do jisté míry ztrátu lesních pozemků vykompenzuje. Vliv spojený se zábořem PUPFL je z větší části trvalý a z části dočasný a střednědobý. Vliv je tedy částečně kompenzovatelný navrženým způsobem sanace a rekultivace. Po sanaci a rekultivaci bude těžební prostor (a tím i stávající lesní porost) nahrazen přírodní plochou s vysokou biodiverzitou, které je na území CHKO obecně žádoucí. V rámci širšího okolí tak bude zachována mozaika lesních a zemědělských pozemků doplněná o prostředí skalních stěn a vodních ploch. Souhrnně však je třeba konstatovat, že se jedná o trvalý zábor PUPFL (ve smyslu převedení pozemků z lesních do kategorie ostatní plocha) a vliv je nutno hodnotit jako nepříznivý, a to i ve fázi po ukončení těžby.

Vliv záměru spojený se zábořem zemědělské půdy (cca 7,1 ha) a lesních pozemků (cca 39 ha) je vzhledem k rozsahu záboru hodnocen jako nepříznivý. Vzhledem k charakteru záměru, jehož smyslem je vydobytí zdroje surovin, a vzhledem k nepřemístitelnosti ložiska, je zábor, který je z větší části trvalý, hodnocen jako akceptovatelný. Zpracovatel posudku s tímto závěrem souhlasí.

Vlivy na přírodní zdroje

Významné negativní vlivy záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na přírodní zdroje lze vyloučit.

Těžba suroviny v lomu VČS – východ (III. etapa) bude mít vliv na horninové prostředí i na nerostné zdroje (ložisko vápence), což vyplývá z povahy těžební činnosti, jejímž smyslem je vydobytí zdroje surovin. Vliv záměru na horninové prostředí a nerostné zdroje není možné hodnotit nepříznivě z toho důvodu, že záměr zamýšlí zásoby nerostné suroviny výhradního ložiska využívat hospodárně v souladu s požadavky zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon). Posuzovaná těžba vápence nebude mít vliv na žádný jiný nerostný zdroj než na zásoby suroviny vyhodnocené na ložisku Koněprusy.

Záměr se nachází v krasovém území, ve kterém lze předpokládat výskyt krasových jevů. Přestože v území plánované těžby nebyly významné krasové jevy v dokumentaci popsány, dle přílohy dokumentace Výskyt krasových jevů v oblasti záměru Pokračování těžby Výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa) (Česká speleologická společnost, červen 2022) nelze jejich výskyt zcela vyloučit. Jedná se především o podzemní prostory (jeskyně) a povrchové jevy (propasti, závrtky, škrapy), které nejsou dnes patrné, protože byly pozdějšími vlivy (především eolickou činností) překryty mladšími půdními sedimenty. Všechny uvedené krasové jevy, pokud se v plánovaném území těžby vyskytnou, v důsledku těžby zaniknou. Pokud by byly v prostoru nové těžby nalezeny mimořádné a geologickým průzkumem nezjištěné významné krasové jevy, budou individuálně posouzeny ve spolupráci s orgánem ochrany přírody.

Vlivy záměru na přírodní zdroje lze z hlediska velikosti a významnosti označit jako nevýznamné a akceptovatelné. S tímto závěrem dokumentace se ztotožnil i zpracovatel posudku.

Vlivy na biologickou rozmanitost (fauna, flóra, ekosystémy)

Významné negativní vlivy záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na biologickou rozmanitost (fauna, flóra, ekosystémy) a území Natura 2000 a další zvláště chráněné území lze při dodržení podmínek tohoto stanoviska vyloučit.

Vyhodnocení vlivu záměru na biologickou rozmanitost (fauna, flóra, ekosystémy) bylo prověřeno a posouzeno v samostatné příloze dokumentace, v Biologickém hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. (RNDr. Vlastimil Kostkan, Ph.D., únor 2023), které bylo provedeno na základě rozsáhlého botanického a zoologického průzkumu.

Fauna a flóra

Ptáci: S výjimkou lesa na severu zkoumané plochy jsou všechny ostatní nejcennější ptačí biotopy lokalizovány do již vytěžených území. Lze předpokládat, že po ukončení těžby a při správné rekultivaci vzniknou stejně hodnotné biotopy pro ptáky i v ploše po těžbě. Trvale ztracen bude tedy jen lesní biotop. Z hodnocení vyplývá, že řada z ochránářsky významných druhů ptáků je vázána na bezlesí, včetně již vytěžených ploch v drobných lomech v zájmovém území. Pro tyto druhy není nutné aktuálně vytvářet žádná mimořádná náhradní opatření, protože prostor těžby po jejím ukončení sám bude poskytovat biotopy skal s řídkými porosty vegetace a sukcesí dřevin, které jsou pro vytěžené prostory typické. Pro ptáky, kteří staví hnízda ve větvích keřů a stromů je navrženo

opatření spočívající v kompenzaci ztráty hnízdních možností. Zásadním ochranným opatřením pro minimalizaci vlivů na ptáky je provádění kácení lesního porostu, skrývky ornice a skrývky lesní hrabanky mimo období hnízdění a vyvádění mláďat. Souhrnně je vliv na ptáky hodnocen jako mírně nepříznivý v období těžby, po ukončení těžby jako nevýznamný až potenciálně příznivý. případně rušení v období provádění těžby. Z hlediska vlivů na tuto skupinu je významným dopadem ztráta hnízdního biotopu v lomu Homolák, který v důsledku realizace záměru zanikne.

Obojživelníci a plazi: všechny druhy obojživelníků a plazů, jejichž přítomnost je v okolí místa realizace záměru doložena, se v CHKO Český kras vyskytují v rámci existující nabídky stanovišť zcela běžně a případným zánikem některého ze stanovišť mimo vlastní zábor území nedojde k takové ztrátě, která by záměr významněji problematizovala. V rámci přípravných prací se jako přínosná jeví realizace kompenzační opatření v okolí místa realizace záměru, která budou mít potenciál k posílení zdejších populací obojživelníků; v případě plazů je možnost takovýchto efektivních opatření minimální a lze zde zmínit pouze udržování prostoru bezlesí na kamenitých stráních, aby nedocházelo k jejich zarůstání lesem. Samotné artefakty těžební činnosti po ukončení těžby, tam kde je dnes les, mohou následně pro plazy představovat atraktivní biotopy.

Souhrnně je vliv na obojživelníky a plazy hodnocen jako mírně nepříznivý v období těžby, po ukončení těžby jako nevýznamný až potenciálně příznivý, je navrhována řada zmírňujících a kompenzačních opatření.

Savci: V ploše záměru nebyly nalezeny žádné vhodné úkryty pro letní kolonie netopýrů ani zde není registrované zimoviště netopýrů. Pokračování těžby proto zásadním způsobem biotopy letounů neovlivní, může dojít k dočasnému snížení potravní nabídky nad těženým prostorem do doby, než těžba skončí a vytěžený lom bude zarůstat dřevinami. Není vyloučen mírně nepříznivý dopad na populaci plcha velkého s tím, že přímo v zájmovém území těžby je nižší koncentrace doupných stromů. Těžba povede ke ztrátě části prostoru výskytu úbytku lesní zvěře. Souhrnně je vliv na savce hodnocen jako mírně nepříznivý v období těžby, po ukončení těžby jako příznivý.

Bezobratlí: Z hlediska pavouků je nejcennější prostor Červeného lomu, lom Plešivec a bezlesí na Přední Kobyle. I na základě výsledků průzkumu pavouků byla bez těžby ponechána severní část Červeného lomu se skalními stěnami. Z hlediska měkkýšů se jako nejcennější částí zkoumaného území jeví sekundární otevřené stanoviště Červený lom a nejbližší okolí. Ostatní lomové části díky necitlivé rekultivaci nemají příliš velký potenciál k osídlení vzácnými druhy. Z hlediska společenstev hmyzu jde především o motýly, brouky a žahadlové blanokřídlé. V rámci širšího území podrobeného průzkumům vyplynulo, že území navrhované těžby není pro výskyt motýlů v CHKO Český kras klíčové. Přes toto zjištění nelze podcenit ani zánik takových dílčích populací, a proto je vhodné soustředit se na management území po ukončení těžby a management povrchu výsypky A, kam bude soustředěna hlušina z plánovaného lomu. Ve vztahu k žahadlovým blanokřídlým se jako hodnotné jeví stepní a lesostepní biotopy, některé luční biotopy a navazující okraje lesů. Významnými refugii blanokřídlého hmyzu jsou skály a odvaly z bývalého lomu, pozůstatky po těžbě s pestrou květnatou vegetací a zamokřené biotopy. Celé toto území tak tvoří zajímavou mozaiku biotopů. Naopak nejméně významnými částmi jsou kulturní lesy s hustou výsadbou stromů, často jehličnanů. Z výše uvedené charakteristiky vyplývá, že artefakty těžební činnosti jsou, resp. mohou být cennými biotopy pro blanokřídlý hmyz. Z hlediska brouků území určené pro další těžbu lomu Čertovy schody nemá pro faunu brouků klíčový význam. Hodnocené území tvoří spíše hospodářsky využívané zemědělské a lesní plochy a pouze okrajově se zde nachází

cennější a pro vzácné druhy brouků atraktivní biotopy. Lokálně sice dojde k ojedinělým zásahům do míst výskytu některých, zejména široce rozšířených druhů, ale z hlediska celé CHKO je vliv zanedbatelný. Z doplňujících průzkumů vyplynulo mírně nepříznivé ovlivnění několika vzácnějších zvláště chráněných druhů ve vazbě na dotčení jejich prostředí, záměr povede ke snížení či zániku populací daného druhu, proto jsou navrhována opatření: cílená podpora vhodných biotopů a organizace těžebních postupů ve vazbě na způsoby biologické rekultivace s preferencí přírodních a přírodě blízkých postupů.

Souhrnně je vliv na populace či jedince vzácných a zvláště chráněných druhů živočichů hodnocen v období těžby jako mírně nepříznivý, po sanaci a rekultivaci jako příznivý s důrazem na refugium Červeného lomu.

Vyšší rostliny: Záměr bude okrajově do místních populací několika ochránářsky významných druhů rostlin, zřejmě nejvýznamnější interakcí je pravděpodobný zásah do populace kruštíku modrofialového, nelze vyloučit ovlivnění jeřábu krasového a okrotice bílé. Vliv na vzácné a zvláště chráněné druhy rostlin je hodnocen v období těžby jako nepříznivý z důvodu vlastního záboru území, kde se vyskytují i vzácnější a zvláště chráněné druhy. Na základě doplněných průzkumů vyplynula potřeba dílčích transferů na základě aktualizovaného biomonitoringu. V období po ukončení těžby je vliv hodnocen jako příznivý, kdy je předpoklad vzniku biologicky hodnotnějšího území než v současnosti s potenciálem šíření vzácných druhů v plochách bezlesí, skalních stěn a raných stádií sukcese.

Mimolesní porosty dřevin: Vliv je hodnocen jako nepříznivý v době těžby. V rámci sanace a rekultivace budou rozsáhlé plochy po těžbě ponechány přirozené sukcesi, doplňkově bude provedena skupinová výsadba dřevin. Z hlediska mimolesní zeleně bude situace po rekultivaci tedy výrazně příznivější než v současnosti. Mimolesní porosty dřevin budou kompenzovat i úbytek lesních porostů. V dlouhodobém časovém horizontu může vést sukcese v některých partiích zřejmě i ke klimaxovému stavu odpovídajícímu lesnímu porostu.

Zpracovatel posudku se závěry v dokumentaci, na základě posouzení a hodnocení provedených v rámci posudku a při splnění podmínek tohoto stanoviska, souhlasí s dílčí výhradou týkající se rozsahu informací o ovlivnění zvláště chráněných a vzácných druhů rostlin.

Ekosystémy

Realizace záměru má na významné krajinné prvky (dále jen „VKP“), jimiž jsou lesy, slabě negativní vliv. Bezprostředně po vzniku nových porostních stěn, vlivem náhlé změny působících podmínek, může být stupeň negativního vlivu v těchto částech z důvodu stresové reakce dřevin klasifikován jako negativní. Případné dopady lze popsat jako snížení přírůstu, zvýšení defoliace, ojedinělé odumírání mytně zralých až přestárých dřevin. Tato případná negativní reakce dřevin se bude týkat úzkého pásu dřevin navazujícího na prostor za hranou lomu o šířce 1 až 2 porostních výšek – přibližně tedy 50 m. Současně se zvýšeným světelným požitkem však dojde k silnému nástupu podrostu a stabilizaci popisovaných částí touto mladší složkou porostního prostředí a návratu na nižší stupeň vlivu. Na ostatní ponechané části širšího zájmového území má posuzovaný záměr neutrální vliv na zdravotní stav porostů dřevin, stabilitu a jednotlivé funkce lesa. Vliv na lesní porosty je hodnocen vzhledem k záboru lesa jako nepříznivý. Významnost vlivu snižuje skutečnost vysoké lesnatosti širšího okolí s dostatkem lesních pozemků a převaha hospodářského lesa v ploše záměru. Vliv není plně kompenzovatelný ani v době po sanaci a rekultivaci, nicméně nepříznivost vlivu bude v této fázi značně snížena.

Z hlediska vlivu na další VKP bude lokálně dotčeno jezero v lomu Homolák rozšířením výsypky A, na tuto okolnost je reagováno příslušnou podmínkou z hlediska velikosti frakce výklizů (potlačení možnosti ukládání jemných frakcí do prostoru jezera). Jiné VKP charakteru vodních toků nebo údolních niv nejsou fyzicky dotčeny, kontext vlivů na hydrologické, poměry je řešen v kapitole vlivů na vody. Rekultivovaný lom se může stát významným krajinným prvkem, a to v závislosti na výsledném provedení rekultivace jako VKP ze zákona (vodní plocha, les) nebo registrovaný VKP (umělé i přirozené skalní útvary, výchozy, odkryvy).

Vlivy na prvky územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) představují zásah do jediného stávajícího prvku ÚSES, a to do regionálního biocentra (RBC 767620 - Čertovy schody). Z celkové plochy 224,8 ha tohoto regionálního biocentra leží v ploše těžby cca 14,9 ha, tedy cca 6,6 % plochy rozlohy. Dle aktuálně platných územních plánů obcí Suchomasty a Měňany do zájmového území kromě zmíněného regionálního biocentra zasahuje i lokální biokoridor. Lze dále předpokládat, že vytěžená plocha lomu, s navazujícími skalními stěnami a biotopy s vysokou biodiverzitou, by se výhledově mohla stát prvkem ÚSES. De facto tak po dotěžení bude možno lom zahrnout zpět do uvedeného RBC Čertovy schody, a to potenciálně v celém rozsahu těžby cca 50 ha.

Vliv na ÚSES a VKP souhrnně je ve fázi těžby hodnocen vzhledem k přímému záboru těchto prvků jako nepříznivý. Ve fázi po ukončení záměru je vliv hodnocen jako příznivý. Stávající lesní porosty nahradí území s vyšší biodiverzitou a ekologickou stabilitou, které se zapojí do ekologické kostry krajiny a bude mít potenciál pro registraci jako VKP i začlenění do systému ÚSES.

Z hlediska vlivu na lokality soustavy Natura 2000 může záměr okrajově ovlivnit EVL Zlatý kůň podél severní hranice. K záměru bylo rovněž vydáno stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., a to stanovisko AOPK ČR, Správy CHKO Český kras ze dne 20. 9. 2021 pod č.j. SR/2126/SC/2021-1, v němž je uvedeno, že lze vyloučit, že záměr může mít významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality. Dále z přílohy č. 5 dokumentace – Biologické hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., vyplývá, že cílem ochrany EVL Zlatý kůň je udržení a zlepšení dochovaného stavu krápníkových jeskyní a ostatních krasových jevů a zlepšení jejich poznání včetně paleontologických a historických nálezů, uchování a zlepšení stavu biotopů a druhů, které jsou předměty ochrany EVL Zlatý kůň, jakož i dalších přírodních biotopů a druhů, především hmyzu a měkkýšů. Vzhledem ke vzdálenosti od prostoru plánované těžby však dle biologického hodnocení nebude vliv na toto zvláště chráněné území významný. Z důvodu minimalizace potenciálních vlivů je nicméně na těsnou vzdálenost EVL od hranice záměru reagováno posunem navrhované severní hranice dovnitř navrhovaného území těžby kolem definovaných vrcholů vymezení EVL.

Z hlediska vlivů na zvláště chráněná území (dál jen „ZCHÚ“) se z maloplošných ZCHÚ nejbližší k záměru nachází PR Kobyla nachází, na jižním okraji se hranice PR v jednom místě prakticky dotýká (hranice vymezeného území těžby je 10 m od JZ cípu hranice PR). S odkazem na plán péče o tuto PR je konstatováno, že plány aktivní ochrany a péče o území počítají s tím, že se v blízké době těžba přiblíží až k jižní hranici, ale tato těžba není uvedena jako rizikový faktor pro území a ani nejsou uvedena opatření pro zmírnění vlivů. Pro jižní část PR je navržený management v podobě opakovaného (extenzivního) odstraňování dřevin. V této části se nenachází známé jeskyně a podzemní prostory, a tak jediným potenciálním vlivem v průběhu těžby může být prašnost, vznikající při odstřelech a dopravě těžené horniny. Odtěžení horniny v blízkosti jižního

okraje PR může znamenat rychlejší vysychání přilehlých ploch, což ale není v rozporu s jejich charakterem, a dokonce může zpomalit nežádoucí sukcesi – zarůstání dřevinami. Dle dokumentace vliv na tuto PR nelze vyloučit, ale nebude významný pro klíčové předměty ochrany a nezpůsobí ani trvale negativní změny v území samotném. Vlivy na PR Na Voskopě jsou vyhodnoceny jako málo pravděpodobné s hledem na terénní konfiguraci a okolnost, že se těžba bude od této PR postupně vzdalovat. Vliv na maloplošné ZCHÚ je tedy hodnocen jako nevýznamný, a to i v případě dalších okolních maloplošných ZCHÚ, které se nachází větší vzdálenosti. Vliv na posláni CHKO Český kras je vyhodnocen s nižší mírou významnosti ve II. a III. zóně CHKO.

Biologická rozmanitost

Vliv na biodiverzitu je hodnocen v období těžby jako nepříznivý a dlouhodobý. Vliv není vyhodnocen jako významně nepříznivý, protože plocha záměru byla redukována s cílem co nejméně zasáhnout cennější biotopy, pokud to bylo technicky možné. Záměr je tedy soustředován do nepřírodních biotopů a v případě přírodních pak do těch, které jsou v rámci širšího okolí poměrně běžné. Vliv je pokládán za dobře kompenzovatelný provedenou sanací a rekultivací po těžbě, kdy pro období po ukončení těžby je hodnocen jako příznivý, kdy je předpoklad vzniku biologicky hodnotnějšího území než v současnosti.

Zpracovatel posudku se s vyhodnocením vlivů záměru na biologickou rozmanitost (faunu, flóru, ekosystémy) provedeném v dokumentaci a za předpokladu dodržení podmínek stanoviska ztotožnil.

Vlivy na krajinu a její ekologické funkce

Významné negativní vlivy záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na krajinu a její ekologické funkce lze vyloučit.

Posuzovaný záměr však bude mít vliv na přírodní charakteristiku území. Dopadem projektované těžby se stane nevratná proměna terénní morfologie – vznik rozlehlé těžební deprese a také umístění terénního novotvaru. Projektovaná výsypka A zaujme prostor lomu Homolák s již neaktivní těžbou. Těžbou způsobené vlivy na terénní morfologii v krasovém reliéfu tak budou silné. Tyto vlivy budou částečně kompenzovány v rámci biologické rekultivace (sukcesní procesy, zatravnění, diferencované výsadby stanovištně odpovídající dřevin). Výše uvedený zásah do terénní morfologie lze připustit s ohledem přítomnost již stávající plošné těžby a s ní související postižení reliéfu v bezprostřední blízkosti. Dopad navrhované těžby včetně umístění výsypky na terénní morfologii zůstane trvalý, nevratný a významný. Rovněž lze konstatovat, že záměr představuje výrazný zásah do zákonného významného krajinného prvku – lesa. S ohledem na charakter porostu (převažující hospodářský les), vysokou lesnatost území (okolí), částečnou kompenzovatelnost v rámci navazující biologické rekultivace lze dopad na VKP – zákonné kritérium ochrany krajinného rázu připustit. Významné dopady navrženého záměru nastanou rovněž z hlediska ovlivnění vizuální charakteristiky krajiny spoluutvářené prostorovými vztahy, estetickými hodnotami, harmonickým utvářením obrazu krajiny – harmonickými vztahy a harmonickým měřítkem, které jsou v krajině západní části Českého krasu přítomny. Plánované pokračování těžby v jihovýchodní části ložiska Koněprusy způsobí významný – silný zásah do určující prostorové struktury – části členitého hřbetu ve tvaru podkovy vymezující údolí Stříbrného potoka. Těžbou vizuálně dotčené území, i při značné rozlehlosti navržené plochy dobývání (cca 50 ha), nedosáhne velkého plošného rozsahu. Vzhledem

k zachování vrcholových hřbetních partií se navržený lom vizuální neuplatní k západu, resp. společně se stávajícím lomem VČS – východ (I. a II. etapa), na který prostorově navazuje. Vizuální dopad či účinek navrhované výsypky A situované do prostoru neaktivního lomu Homolák s vazbou na aktivně těžené území nedosáhne větší plošné velikosti.

S ohledem na plošně nízký vizuální účinek těžby a za předpokladu kompenzačních opatření v případě terénního novotvaru – výsypky, význam i tradici dobývání vápenců v zájmovém území a jeho okolí lze navržený záměr z hlediska ochrany krajinného rázu hodnotit jako akceptovatelný. S tímto závěrem se ztotožnil i zpracovatel posudku.

Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů

Významný negativní vliv záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ na hmotný majetek a kulturní dědictví lze vyloučit.

Vlivem realizace záměru nedojde k likvidaci či narušení žádných kulturních památek. Plocha záměru nezasahuje do významné archeologické lokality ani do lokalit UAN I a UAN II. Území se nachází v ploše ÚAN III, jelikož předmětné území mohlo být osídleno či jinak využito člověkem, existuje 50 % pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů. Dotčeným hmotným majetkem jsou lesní porosty a zemědělská půda v rozsahu trvalých záborů. Vliv na hmotný majetek a kulturní památky je souhrnně hodnocen jako nevýznamný, na lesní porosty a půdu ve fázi těžby nepříznivý.

S hodnocením, že vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů lze z hlediska velikosti a významnosti označit jako neutrální a akceptovatelné, se ztotožnil rovněž zpracovatel posudku.

Přeshraniční vlivy

Významný negativní vliv záměru lze vzhledem k jeho lokalizaci vyloučit. Z hlediska přeshraničních vlivů nebyly zjištěny žádné negativní vlivy, které by se mohly projevit. S tímto hodnocením se ztotožnil rovněž zpracovatel posudku.

Jiné vlivy – možnost kumulace

V dokumentaci byly identifikovány dva záměry umístěné v území dotčených obcí a je tedy relevantní je posoudit z hlediska možnosti kumulace vlivů (Změna POPD lom VČS – západ a změna POPD lom VČS – východ; Lom VČS – východ, změna schválené dokumentace POPD – postup těžby na 10. a 11. etáž). Oba výše uvedené záměry jsou záměry stejného oznamovatele a týkají se úpravy postupů těžby v ploše dlouhodobě těžených lomu VČS – západ a VČS – východ. Záměry již byly povoleny v navazujících řízeních a z části i fyzicky realizovány. Jejich vlivy tedy již jsou z části součástí stávajícího zatížení území a zároveň je v dokumentaci kumulace s těmito záměry řešena komplexně jako kumulace se stávající povolenou činností v území.

Celý záměr je v této dokumentaci hodnocen v kontextu vlivů generovaných těžbou suroviny, přičemž k vlivy generované vápenkou (úprava a zpracování vytěžené suroviny, aktuálně ještě z obou lomů, výhledově jen z lomu VČS-východ) jsou zohledněny jako součást pozadí. Dokumentace neposuzuje vlastní provoz vápenky, kde nedochází k žádným změnám.

Se závěrem, že v souvislosti se záměrem nelze očekávat vznik významných negativních kumulativních vlivů, které by nebyly zahrnuty v dokumentaci, se ztotožňuje rovněž zpracovatel posudku.

Záměr byl v procesu EIA posouzen ze všech relevantních hledisek a vlivů. Provedená hodnocení poskytla dostatečné podklady pro rozhodnutí o možnosti realizace záměru „Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty a Suchomasty I, Lom VČS – východ (III. etapa)“ z pohledu vlivů na životní prostředí.

Z provedeného hodnocení záměru uvedeného v dokumentaci vyplývá, že na základě charakteru samotného záměru, závěrů jednotlivých odborných studií a na základě souhrnného posouzení možných negativních vlivů posuzovaného záměru na životní prostředí lze konstatovat, že vlivy záměru na životní prostředí budou při realizaci požadovaných podmínek přípravy, výstavby a provozu záměru z pohledu vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví akceptovatelné. Zpracovatel posudku s tímto závěrem souhlasí.

V návaznosti na výše uvedené se příslušný úřad ztotožnil s tím, že konkrétní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí jsou z pohledu velikosti a významnosti hodnoceny jako akceptovatelné. Součástí podmínek tohoto závazného stanoviska jsou příslušná odůvodněná opatření určená k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Předmětem posuzovaného záměru je pokračování těžby vápenců na výhradním ložisku Koněprusy (B 3 179 500) ve stávajících dobývacích prostorech Suchomasty č. 60280 a Suchomasty I č. 60295, která bude realizována běžnou technologií průmyslové těžby vápence v povrchovém lomu pomocí trhacích prací s následnou nakládkou rubaniny a převozem do úpravárenského zařízení. Plocha nové hornické činnosti s navrženou dobou těžby do roku 2047 činí celkem 578 321 m² a celkový objem vytěžitelných zásob suroviny činí 14 100 900 m³ (37 508 390 t).

Dokumentace předkládá standardní technické pojetí víceetážového převážně jámového kamenolomu, analogického stávající podobě činného lomu VČS – východ a prakticky již ukončovaného lomu VČS – západ.

Záměr je navrhován běžnou technologií průmyslové těžby vápence v povrchovém lomu, tedy těžbou pomocí trhacích prací velkého rozsahu s následnou nakládkou rubaniny a převozem do úpravárenského zařízení, kde bude docházet ke zpracování suroviny. Není uvažováno se sekundárním rozpojováním prvotního výrubu formou dalších trhacích prací. Záměr nepředstavuje změnu úpravy ani zpracování vytěžené suroviny, ta bude prováděna ve stávajícím závodě společnosti Vápenka Čertovy schody, a.s.

Jedná se o postup v rámci stanoveného dobývacího prostoru, součástí záměru je i provedení skrývkových a přípravných prací, vybudování dopravního napojení a obslužných komunikací. Těžební činnost bude realizována v již stanovených DP v počátečních etapách souběžně s těžbou v přilehlém lomu VČS – východ (I. + II. etapa) stejného oznamovatele, aby po ukončení těžby v lomu VČS – západ (rok 2024) bylo stále zajištěno zásobování zpracovatelského závodu surovinou v dostatečné kvalitě a množství. Jedná se tedy o přirozené pokračování exploatace stávajícího využívání ložiska, které je v současnosti otevřeno dvěma lomy, a to ve stejném rozsahu těžby.

V prvních letech realizace záměru, tedy od roku 2026, kdy těžba dosáhne 550 tis. t, bude postupně navyšována až do roční kapacity 2 025 tis. t od roku 2031. Posledním rokem těžby je rok 2047 a záměr je tedy koncipován na 21 let. Metodický výklad vybraných bodů přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí (č. j.: MZP/2018/710/3250) v souvislosti s dobou těžby uvádí, že v době provedení vyhodnocení vlivů záměrů těžeb na životní prostředí obecně nejsou jasné např. těžební technologie, dopravní souvislosti, stav jednotlivých složek životního prostředí a priority jejich ochrany, posun v legislativě ani případný vývoj koncepcí státu týkajících se těžeb ve velmi vzdáleném časovém horizontu, a je tedy na základě § 5 odst. 2 zákona nutné, aby příslušné vyhodnocení vlivů těchto záměrů na životní prostředí bylo provedeno na reálně vyhodnotitelná dobu, která je cca 20 let. S tímto požadavkem uvedeného metodického výkladu je záměr v souladu.

Postup skrývkových a následně těžebních prací bude směrem od severozápadu k jihovýchodu. Práce tak budou zahájeny v DP Suchomasty č. 60280 v tzv. Červeném lomu. Skrývkové práce se budou provádět v dostatečném předstihu před těžebními pracemi. V rámci přípravy území pro těžební činnost nejprve dojde ke smýcení vegetace (u lesního porostu) a odstranění pařezů. Následovat budou vlastní skrývkové práce. Kvartérní pokryv (skrývka) dosahuje na ložisku obvykle velmi nízkých mocností. V průměru se pohybuje mocnost humózní skrývky (lesní hrabanky nebo ornice) 0,3 m a mocnost ostatní skrývky (nehumózní) 1,7 m. Celková průměrná mocnost skrývky je tedy cca 2,0 m. V rámci skrývkových prací bude separátně skrývána humózní vrstva, tedy v případě dominujících lesních pozemků lesní hrabanka a v případě zemědělských pozemků ornice. Celkové množství odhadovaných skrývek je cca 2 000 000 tun (972 700 m³). Skrývkové hmoty budou odvezeny na vnější výsypku A. Její celkový projektovaný objem je 1 020 450 m³. Tato výsypka by tedy měla celkové množství skrývek s rezervou pojmout. S ornici bude nakládáno hospodárně dle pokynů orgánu ochrany ZPF, předpokládá se využití na rekultivační účely nebo na vylepšení půdních poměrů na jiných zemědělských pozemcích. Lesní hrabanka bude využita k rekultivačním účelům včetně ohumusování vnější výsypky. Skrývkové práce budou provedeny kampaňovitě.

Dobývání vápence na ložisku Koněprusy bude prováděno stejnými technologickými postupy jako v dosud využívaných částech tohoto ložiska. Dobývací metodou bude průmyslová lomová těžba stěnového lomu o více etážích s využitím trhacích prací. Primární rozpojování bude prováděno pomocí trhacích prací velkého a malého rozsahu. Dobývací metoda vychází z dobře ověřených místních geologických a báňských podmínek, které zahrnují faktory jako způsob dosavadního roztěžení ložiska, výška jednotlivých těžebních řezů, geomechanické vlastnosti masivu, odlučnost hornin apod. Základní technologické operace dobývací metody jsou rozpojení masivu vrtacími a trhacími pracemi velkého rozsahu (za použití schválených druhů průmyslových trhavin a rozněcovadel) a manipulace s rubaninou (nakládka a doprava). Veškeré tyto práce budou prováděny podle schválených a na místní podmínky upravených technologických postupů, provozního a dopravního řádu a pokynů pro obsluhu a údržbu strojů a zařízení. Zavádění nových dobývacích metod se neplánuje. Těžební práce budou probíhat celoročně. Celkový objem suroviny k těžbě v prostoru záměru lom VČS – východ (III. etapa) je přibližně 37 500 000 t. Nejdříve proběhne časově krátký souběh těžby v lomech VČS – východ (I. + II. etapa) a VČS – východ (III. etapa), následně dojde k postupnému náběhu výše těžby v prostoru III. etapy po dobu prvních 5 let z hodnoty 550 000 t v prvním roce (2026) až na cílových 2 025 000 t v 6. roce při celkové

roční výši těžby v obou lomech 2 250 000 t. Těžba suroviny je navržena v 6 etážích (těžebních řezech) o výšce 15 m. Označeny jsou II. – VII, vzhledem k tomu, že etáž I. je skrývková. Generální svah lomu je vypočítán v místě nejvyššího převýšení. Při ponechání šířky pracovní plošiny 25 m, celkové maximální výšce lomu cca 85 m a sklonu těžebních řezů 75°, který je dán geologickými poměry a dobývací metodou, je generální svah lomu úhlem spojnice paty spodní etáže a horní hrany horní etáže a činí cca 30°.

Napojení lomu VČS – východ (III. etapa) bude v severozápadní části, kde se podjezdem se (předpokládá se vybudování přesýpané monolitické železobetonové konstrukce) pod silnicí III/11413 (Suchomasty – Koněprusy) propojí se stávajícím lomem VČS – východ (I. + II. etapa). Tímto propojením bude umožněno napojit dopravní trasy lomu VČS – východ (III. etapa) na dopravní trasy stávajícího lomu, a tím vytvořit dopravní trasu mimo veřejné komunikace pro dopravu suroviny z lomu VČS – východ (III. etapa) na primární drtírnu. Doprava těžené vápencové suroviny a ostatních materiálů se bude provádět speciálními nákladními vozidly (dampř) po účelových komunikacích (horizontální a úklonné). Nový fleet mobilních prostředků pro vnitroareálovou dopravu, který bude dodán již v letošním roce, odpovídá všem požadavkům na minimální emise, na trhu ve své kategorii není lepší, nakladače jsou již hybridní. Pro zachování nejvyšší možné ochrany ŽP bude obnovován každých 4 – 5 let k udržení tohoto trendu.

K úpravě suroviny z oblasti těžby lom VČS – východ (III. etapa) se bude beze změny používat stávající linka na úpravu suroviny. Nejedná se o součást záměru, nicméně v dokumentaci je úprava suroviny považována za pozadřovou činnost a její vlivy jsou zahrnuty do kontextu celého záměru.

Budování vnitřní výsypky se nepředpokládá. Skrývkové zeminy budou deponované na vnější výsypce A, která bude umístěná jihovýchodně od prostoru navrhované těžby, a to ve stávajícím lomu Homolák, kde se již v současnosti ukládají skrývkové hmoty. Výsypka bude napojena na horní hranu stávajících lomových stěn v severní části lomu.

Dále je navrhována postupná rekultivace opouštěných prostorů těžby v závislosti na jednotlivých fázích postupu vlastní těžby. Postupně bude řešena i sanační těžba jednak z hlediska stabilizace některých stěn etáží, jednak z hlediska vytvoření skalních a poloskalních biotopů rozmanité sklonitosti či expozice. Výsledná rekultivace bude zčásti hydrická (nastoupání hladiny podzemní vody), nad ustálenou hladinou budoucího jezera je předpoklad kombinace podpory přirozené sukcese, případně řízené sukcese, místně i s podporou rozvoje světlých lesů. Cílem sanace a rekultivace je dosažení stanovištně pestré mozaiky biotopů s preferencí podpory xerofytních biotopů s ohledem na polohu záměru na území CHKO Český kras. V rámci sanace a rekultivace je skutečnost, že DP Suchomasty č. 60280 a DP Suchomasty I č. 60295 se nacházejí uvnitř CHKO Český kras, zohledněna. To v praxi znamená, že sanace a rekultivace budou provedeny tak, aby nedošlo k narušení okolní krajiny a přírody a v souladu s požadavky orgánu ochrany přírody a krajiny. Většina plochy lomu a těžební lomové stěny budou ponechány přírodním procesům spontánní sukcese. Bude provedeno setření nepřirozené morfologie (lomových etáží) a budou vytvořeny podmínky pro další přirozené zvětrávání skalních stěn. Lokálně budou ponechány pod stěnami suťové kužely a osypy z místní horniny. Na bermách etáží budou vytvořeny (zejména u pat suťových kuželů) mělké terénní deprese umožňující dočasné zachycení srážkové vody. V rámci biologické rekultivace bude maximalizován podíl ploch ponechaných přirozené sukcesi. Ve vlastním lomu VČS – východ (III. etapa) se předpokládá uplatnění především sukcesních pochodů, v případě výsypky bude sukcese doplněna lokální, ostrůvkovitě provedenou, skupinovou výsadbou anebo

výsevem dřevin. Budou vybrány vhodné druhy dřevin z přirozené původní vegetace. Dále bude prováděna rekultivace výsypky v lomu Homolák. Ta bude prováděna průběžně po dokončování jednotlivých částí výsypky. V okrajové části jezera v lomu Homolák bude obnoveno trdliště pro obojživelníky. Součástí sanace a rekultivace ve všech rekultivovaných plochách včetně výsypky bude i následný monitoring a odpovídající managementová opatření.

Dle názoru zpracovatele posudku lze potvrdit charakter technického řešení záměru vzhledem k umístění ve velkoplošném zvláště chráněném území a současnému stavu výhledově dotčeného území poloze jako akceptovatelný. Posuzovaný záměr přímo navazuje na postupně ukončující prostory již probíhající hornické činnosti a technické řešení záměru přebírá již osvědčené a metodicky prověřené postupy, které vedou ke slučitelnosti s požadavky ochrany přírody a krajiny, případně s požadavky ochrany podzemních a povrchových vod. Negativní vlivy fáze samotné těžby jsou kompenzovány navrhovanými postupy sanace a rekultivace s cílem zvýšit biodiverzitu těžbou dotčeného území oproti současnému stavu. Za pozitivní aspekt navrhovaného technického řešení je možno považovat způsob dopravního zpřístupnění navrhovaného prostoru těžby formou přesypaného podjezdu pod silnicí Koněprusy – Suchomasty, který tak vylučuje přepravu těžené suroviny k úpravě mimo veřejnou silniční síť a obytnou zástavbu okolních sídel.

Dle názoru zpracovatele posudku je technické řešení záměru pro potřeby procesu EIA v dokumentaci dostačujícím způsobem popsáno a odpovídá nárokům na ochranu životního prostředí a zdraví obyvatelstva.

Při dodržení všech legislativních požadavků na způsob výstavby a provoz záměru lze technické řešení záměru považovat za vhodné. Nezbytným požadavkem zůstává zahrnutí technických opatření sloužících k ochraně životního prostředí do projektu stavby. Tato opatření musí vycházet z dokumentace EIA, z posudku a dále z dalších poznatků zjištěných v průběhu přípravy projektu.

Na základě doložených údajů a při respektování podmínek uvedených v tomto závazném stanovisku lze z pohledu příslušného úřadu konstatovat, že u záměru nebyly zjištěny takové negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, které by bránily jeho realizaci. Příslušný úřad se ztotožnil s názorem zpracovatele posudku a uvádí, že technické řešení záměru je s ohledem na dosažený stupeň poznání popsáno dostatečně a při respektování stanovených podmínek lze posuzovaný záměr realizovat.

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí:

V rámci procesu EIA nebylo předloženo variantní řešení. Záměr je řešen v jedné variantě (tzv. projektové). V této variantě byl i posouzen, stávající stav složek životního prostředí představuje v podstatě variantu neprovedení záměru.

„Nulová“ varianta je referenční variantou (nikoli variantou záměru). Popisuje stav v případě, že nedojde k povolení hornické činnosti, jak je popisováno ve variantě projektové a těžba na ložisku nebude pokračovat v lomu VČS – východ (III. etapa). Varianta slouží k porovnání vlivů souvisejících s realizací záměru na všechny hodnocené složky životního prostředí nebo na veřejné zdraví; resp. pro stanovení jejich kvalitativních a kvantitativních rozdílů a vyhodnocení celkové významnosti vlivů varianty projektové. Vzhledem k předpokladu dotěžení lomu VČS – východ (I. + II. etapa) po 10 letech by tedy nulová varianta od 11. roku znamenala úplné zastavení těžby na ložisku. Zpracovatelský závod VČS a.s. by byl nucen surovinu dovážet, což by mělo negativní dopad na složky životního prostředí. Vzhledem k tomu, že potenciální zdroj vápence pro zpracování není

znám, bylo by v této fázi pouze spekulací přesněji kvantifikovat a vyhodnotit vlivy nulové varianty. Obecně by se jednalo o typické vlivy spojené s převozem hromadných substrátů železniční nebo silniční dopravou.

Zpracovatel posudku k uvedenému konstatuje, že z pohledu procesu EIA není stávající „nulová“ varianta variantou řešení navrhovaného záměru, a proto byl záměr v procesu EIA hodnocen jako invariantní.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci:

Ke zveřejněné dokumentaci příslušný úřad obdržel ve lhůtě podle § 8 odst. 3 zákona celkem 15 vyjádření, z toho 3 vyjádření DÚSC (obec Měňany, obec Suchomasty, Středočeský kraj), 5 vyjádření DO (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - Správa CHKO Český kras, Krajská hygienická stanice Středočeského kraje, Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha, Krajský úřad Středočeského kraje - odbor životního prostředí a zemědělství, Obvodní báňský úřad pro území hlavního města Prahy a kraje Středočeského), 4 vyjádření odborů MŽP (odbor ochrany vod, odbor ochrany ovzduší, odbor adaptace na změnu klimatu, odbor výkonu státní správy I - Praha), 2 vyjádření dotčené veřejnosti (Spolek PRO-LES, občan Suchomast) a 1 vyjádření ostatních orgánů (Povodí Vltavy, státní podnik). Po lhůtě podle § 8 odst. 3 zákona obdrželo MŽP 2 vyjádření odborů MŽP (odbor geologie, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků). Tato vyjádření neobsahují žádné zásadní připomínky, které by mohly mít vliv na souhlas či nesouhlas s realizací záměru z pohledu jeho vlivů na životní prostředí (Připomínka odboru geologie obsahuje doporučení v případě nutnosti rozšířit monitoring podzemních vod, což je v procesu EIA podrobně řešeno a zakotveno v podmínkách stanoviska EIA. Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků nemá k záměru připomínky). Podle § 8 odst. 3 zákona k vyjádřením zaslaným po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží. V následujících odstavcích příslušný úřad uvádí hlavní připomínky z doručených vyjádření. Všechny připomínky z vyjádření jsou podrobně uvedeny v posudku včetně jejich detailního vypořádání (viz kapitola V. posudku – Vypořádání všech obdržených vyjádření k dokumentaci).

Obec Měňany vyjadřuje obavy o stav hladiny podzemní vody a kvalitu vodních zdrojů Tobolka a Měňanské vyvěračky, dále poukazuje na vliv vibrací z provozu záměru a doplňuje připomínku týkající se vlivu záměru na hranici lesa. Obec Suchomasty požaduje doplnění hydrogeologického monitoringu a pokračování a rozšíření akustického monitoringu. Ostatní územní samosprávné celky k záměru neuplatnily zásadní připomínky.

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha zdůrazňuje negativní dopad záměru na životní prostředí v lesích v dané lokalitě. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Český kras upozorňuje na nedostatečné vyhodnocení nulové varianty, chybějící rozšíření hydrogeologického monitoringu a prověření vlivu mimo jiné i na vlhké louky u Havlíčkova mlýna, Měňanské vyvěračky, Stříbrného potoka a dno lomu Na Kobyle. Dále zdůrazňuje nezbytnost biologického monitoringu a přítomnost biologického dozoru. Ostatní dotčené správní orgány neuplatňují zásadní připomínky.

Spolek PRO-LES, MUDr. Martina Makešová, nesouhlasí s vyhodnocením vlivu na EVL Zlatý kůň, PR Kobyla, prostor Červeného lomu, PR Na Voskopě, Měňanskou vyvěračku, pramen Suchomastského potoka a vlivu na les. Občan Suchomast navrhuje zkrácení těžby na 15 let, polemizuje s vyhodnocením vlivu na hladinu podzemní vody v dokumentaci a požaduje monitoring

v č. p. 37 Suchomasty. Dále požaduje posunutí hranice lomu za účelem snížení vlivu na lesní pozemky a cenné biotopy.

MŽP, odbor ochrany vod upozorňuje možný vliv záměru na vodní zdroj Tobolka a Měňanská vyvěračka, doporučuje rozšíření monitoringu a dále požaduje, aby realizací záměru nebyla v těžební jámě vytvořena nádrž povrchové vody na úkor podzemních vod. Ostatní dotčené odbory MŽP neuplatňují zásadní připomínky.

Relevantní požadavky a připomínky obsažené ve vyjádřeních byly vzaty do úvahy při formulování podmínek tohoto závazného stanoviska. Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví jsou vyhodnoceny v dokumentaci i v posudku jako akceptovatelné. Připomínky z vyjádření byly detailně vypořádány v posudku v kapitole V. (Vypořádání všech obdržených vyjádření k dokumentaci). V následujících odstavcích je uvedeno shrnutí vypořádaných hlavních připomínek k dokumentaci.

K vyjádření obce Měňany zpracovatel posudku uvádí, že nad rámec údajů předložených v procesu EIA požádal oznamovatele o doplnění podkladů, ze kterých vyplývá, že jakékoli ovlivnění zdroje Tobolka těžbou záměru VČS – východ (III. etapa) je vysoce nepravděpodobné. Přesto je součástí podmínek stanoviska i rozšíření monitoringu s cílem prevence a minimalizace negativních vlivů na vodu nejen vodního zdroje Tobolka, ale i Měňanské vyvěračky. Z hlediska seizmických vlivů zpracovatel posudku uvádí, že lze předpokládat zachování bezeškodného průběhu trhacích prací a zdraví a bezpečnost obyvatel nicméně součástí stanoviska jsou podmínky stanovující detailnější prověření účinků vibrací ve fázi přípravy záměru. K připomínce týkající se ovlivnění lesních porostů zpracovatel posudku podrobně popisuje předpokládané vlivy a uvádí související podmínky stanoviska mající za cíl snížení vlivů na lesní porosty. K vyjádření obce Suchomasty zpracovatel posudku uvádí, že rozšíření hydrogeologického monitoringu je v podmínkách stanoviska navrženo. Akustický monitoring je nadále prolongován, nicméně jeho rozšíření o konkrétní bod v č. p. 198 nebylo shledáno jako účelné, neboť se nachází ve vzdálenější části obce ve směru od záměru než stávající referenční body.

K vyjádření České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Praha, zpracovatel posudku podrobně uvádí rozbor vlivu záměru na lesní pozemky a uvádí podmínky stanoviska, které mají za cíl zmírnění dopadů na les. K vyjádření Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Správy CHKO Český kras, zpracovatel posudku zdůvodňuje absenci variantního řešení záměru, nulová varianta je pouze variantou referenční. Z hlediska rozšíření hydrogeologického monitoringu uvádí, že je v podmínkách stanoviska navrženo a upřesňuje možné vlivy na jmenované oblasti. Dále v souvislosti s biologickým monitoringem a dozorem uvádí navržené podmínky stanoviska.

K vyjádření Spolku PRO-LES, MUDr. Martiny Makešové zpracovatel posudku uvádí podrobné zhodnocení vlivů na uvedené lokality a doplňuje související navržené podmínky stanoviska, které mají za cíl zmírnění uvedených dopadů. K vyjádření občana Suchomast zpracovatel posudku uvádí zdůvodnění navržené délky těžby. Dále na základě hydrogeologické studie, která dokumentuje dlouhou řadu měření hladin podzemní vody v oblasti a jejíž autor v rámci veřejného projednání situaci blíže osvětlil, polemizuje s obavami z vlivu záměru na podzemní vody, nicméně doplňuje, že v rámci navržených podmínek stanoviska je měření ve studni č. p. 37 v Suchomastech explicitně zmíněno. Dále podrobně upřesňuje zhodnocení vlivů na okolní biotopy a doplňuje související navržené podmínky stanoviska, které mají za cíl zmírnění vlivů.

K vyjádření MŽP, odboru ochrany vod zpracovatel posudku uvádí, že ovlivnění zdroje vodovodu Tobolka těžbou záměru VČS – východ (III. etapa) je vysoce nepravděpodobné. Přesto je součástí podmínek stanoviska i rozšíření monitoringu s cílem prevence a minimalizace negativních vlivů na vodu nejen vodního zdroje Tobolka, ale i Měňanské vyvěračky. Z hlediska vlivu vodní nádrže v těžební jámě uvádí, že bude spíše pozitivním prvkem v rámci stavu povrchových i podzemních vod.

K vyjádření odborů MŽP (odbor geologie, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků), která byla uplatněna po uplynutí zákonné lhůty pro vyjádření k dokumentaci, zpracovatel posudku uvádí, že v těchto vyjádřeních nejsou žádné zásadní připomínky, které by mohly mít vliv na souhlas či nesouhlas s realizací záměru z pohledu jeho vlivů na životní prostředí. Příslušný úřad se s tímto konstatováním ztotožňuje a rovněž uvádí, že v souladu s § 8 odst. 3 zákona k vyjádřením zaslaným po lhůtě nepřihlíží.

Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví jsou vyhodnoceny v dokumentaci i v posudku jako akceptovatelné. Skutečnosti uváděné v připomínkách jsou vzaty v úvahu a zohledněny.

Posudek je zveřejněn v Informačním systému EIA na internetových stránkách www.mzp.cz/eia pod kódem záměru MZP510, popřípadě přímo na následujícím odkazu ([Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců Suchomasty a Suchomasty I](#)), v části Posudek.

Na veřejném projednání záměru, které se konalo dne 5. 6. 2023 od 15:00 hodin v Sokolovně v Suchomastech, Suchomasty 112, 267 22 Suchomasty, byly vzneseny připomínky a dotazy týkající se zejména hluku, obav z ovlivnění vodních poměrů v dotčeném území a vlivu záměru na biotopy, lesní porosty a chráněná území v okolí. Obecně lze konstatovat, že všechny dotazy a připomínky byly obsaženy v obdržených vyjádřeních k dokumentaci. Údaje o účasti a závěry z projednání jsou podrobněji uvedeny v zápise z veřejného projednání ze dne 14. 8. 2023 pod č. j. MZP/2023/710/2291.

Příslušný úřad se ztotožňuje se závěry zpracovatele posudku a odkazuje tímto na vypořádání připomínek k dokumentaci zpracovatelem posudku, které je součástí posudku, který je k dispozici v elektronické podobě na výše uvedené internetové adrese.

Okruh dotčených územních samosprávných celků:

1. Středočeský kraj
2. Obec Měňany
3. Obec Suchomasty
4. Obec Vinařice
5. Obec Tmaň
6. Obec Koněprusy

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku není podání samostatného odvolání přípustné. V souladu s § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko přezkoumatelné v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, které bylo podmíněno tímto závazným stanoviskem.

Závazné stanovisko nenahrazuje jiná závazná stanoviska ani vyjádření dotčených správních orgánů, stejně tak ani rozhodnutí, povolení či souhlasy vydávané podle zvláštních právních předpisů.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
podepsáno elektronicky
(otisk úředního razítka)

Dotčené územní samosprávné celky ve smyslu § 16 odst. 2 zákona **neprodleně** zveřejní informaci o závazném stanovisku na úředních deskách. Doba zveřejnění je podle § 16 odst. 2 zákona nejméně 15 dnů. Zároveň v souladu s tímto ustanovením **dotčené územní samosprávné celky vyrozumí elektronickou datovou nebo e-mailovou zprávou (jan.kuta@mzp.cz), popř. písemně příslušný úřad o dni vyvěšení informace o závazném stanovisku na úřední desce**, a to v nejkratším možném termínu.

Do závazného stanoviska lze také nahlédnout v Informačním systému EIA na internetových stránkách www.mzp.cz/eia pod kódem záměru MZP510, popřípadě přímo na následujícím odkazu ([Pokračování těžby výhradního ložiska vápenců Suchomasty a Suchomasty](#)), v části Stanovisko.

Současně s tímto stanoviskem je zaslán i zápis z veřejného projednání ze dne 14. 8. 2023 pod č. j. MZP/2023/710/2291.

Rozdělovník k č.j. MZP/2022/710/3850

Dotčené územní samosprávné celky:

Středočeský kraj, hejtmanka, Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

Obec Měňany, starosta, Měňany 92, 267 27 Liteň

Obec Suchomasty, starostka, Suchomasty 31, 267 22 Suchomasty

Obec Vinařice, starosta, Vinařice 10, 267 01 Vinařice

Obec Tmaň, starosta, Sídliště 50, 267 21 Tmaň

Obec Koněprusy, starosta, Koněprusy 63, 266 01 Beroun 1

Dotčené orgány:

Krajský úřad Středočeského kraje, ředitel, Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

Městský úřad Beroun (*úřad obce s rozšířenou působností*), Husovo nám. 68, 266 01 Beroun

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, Dittrichova 329/17,
110 00 Praha 1

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Praha, Wolkerova 40/11,
160 00 Praha 6

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Český kras, Karlštejn 85,
267 18 Karlštejn

Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského,
Kozí 4, P.O. BOX 31, 110 01 Praha 1

Oznamovatel:

Velkolom Čertovy schody, akciová společnost, Tmaň 200, 267 21 Tmaň

Zpracovatel dokumentace:

G E T s.r.o. - Ing. Daniel Bubák, Ph.D., Ing. Kateřina Křečková, Perucká 2540/11a, 120 00
Praha 2

Zpracovatel posudku:

Vážený pan, **RNDr. Milan Macháček**, Holíkova 3834/71, 586 01 Jihlava

Na vědomí:

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Zborovská 11,
150 21 Praha 5

Česká inspekce životního prostředí, Na Břehu 267, 190 00 Praha 9 – Vysočany

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11

Povodí Vltavy, státní podnik, Holečkova 3178/8, 150 00 Praha 5

Lesy České republiky, státní podnik, Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové

Ministerstvo kultury, Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1

Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 162/3, 118 01 Praha 1

Odbory MŽP:

odbor ochrany ovzduší

odbor ochrany vod

odbor geologie

odbor adaptace na změnu klimatu

odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků

odbor výkonu státní správy I – oddělení Praha